

PRZEDPŁATA

w Krakowie:
rocznie złr. 16—
kwartalnie „ 4—
miesięcznie „ 1-95
na odnośnienie — 90

Na prowincji:
rocznie złr. 20—
kwartalnie „ 5—
miesięcznie „ 1-70

Za granicą:
w Niemczech miesięcz-
nie 2 złr., w innych
krajach Europy zł. 2.20
Namiary wykazy * ct.
Niedzielnicy i Okwart-
kowy 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel, o godzinie 10 zrana.

OGŁOSZENIA

Za wiersz 6 ct. Od wy-
razu w drobnych ogło-
szeniach 1 1/2 ct.
W „Nadestaniem“
Wiersz zwykły 20 ct
Słuby, nekrologi
wiersz 40 ct.
Do działu inseratów
pełnomocniony
Jan Strycharski.
Rękopisów redakcja
nie zwraca.
Każda zmiana adresu
20 ct.

Redakcja i Administracja:

Kraków, ulica Garbarska Nr. 7.

ZALOŻYCIEL: JÓZEF ROGOSZ.

Redaktor: KAZIMIERZ EHREBERG.

Telefon Redakcji Nr. 309.

Biuro Inseratowe:

Kraków, ul. Jagiellońska l. 7.

Jenerał de Négrier.

Sprawa Dreyfusa coraz nowe święci orgje i coraz to wybitniejsze pochłania ofiary, z natury zaś rzeczy głównie mści się za swego „męczennika“ na armji francuskiej.

Rząd obecny, służący wyraźnie i wyłącznie żydom i obrońcom Dreyfusa, postawił sobie za zadanie pomścić go na armji choćby kosztem dezorganizacji tejże, a co najsmutniejsza, to, że właśnie jenerał tej miary i reputacji co Gallifet dał się użyć do tej tak dlań niewłaściwej roli.

Do ofiar, jakie „afery“ pochłoneła, przylączyła się nowa, najwybitniejsza i największa. Jeden z pierwszych i najwyższych dostojników armji francuskiej, uchodzący w kraju i za granicą za najzdolniejszego strategika Francji, jenerał de Négrier został uchwałą rady gabinetowej podpisaną przez panamistę-prezydenta pozbawiony funkcji członka najwyższej Rady wojennej i godności inspektora armji, ponieważ w sprawie Dreyfusa innego jest zdania niż rząd i większość parlamentu.

De Négrier wystosował w charakterze swym, jako członek najwyższej Rady wojennej do komendantów poszczególnych korpusów, przeznaczony dla oficerów okólnik, w którym gorzko się uskarża na zachowanie się rządu wobec kwestji Dreyfusa i zarzuca ministrom, że nie umieją i nie chcą bronić armji. Okólnik wzywa oficerów, aby jeszcze byli cierpliwi aż do ukończenia procesu w Rennes, a jeśliby rząd wtedy jeszcze nie miał działać, „wtedy — oświadczył Négrier — jenerałowie rozpoczną działać“. Niewiadomo tylko, czy Négrier oświadczył to tylko w swoim własnym imieniu, czy też imieniem całej Rady wojennej.

Francuska Rada wojenna składa się z ministra wojny, jako prezydenta, z 10 jenerałów specjalnie mianowanych, którymi są obecnie: Jawont, jako wiceprezydent, Saussier, Négrier, Hervé, Mercier, Giovanninelli, Brugere, Zurlinden, Zédé i Duchesne, oraz z każdorazowych szefa i wiceszefa sztabu jeneralnego. Négrier jest po Jawontcie, który jest desygnowanym naczelnym wodzem armji francuskiej w razie wojny, najstarszym rangą członkiem Rady wojennej z pomiędzy wszystkich tych, którzy nie przekroczyli granicy wieku przepisanej dla aktywnych jenerałów.

Jenerał Négrier, który dotąd nigdy nie mięszał się do polityki i był tylko żołnierzem i niczem więcej, którego dopiero bezprzykładne poniżanie armji, jakiego takowa stała się ofiarą ze strony kliki żydowskiej, która opanowała dziś Francję, zmusiła do wystąpienia z absolutnej rezerwy, jest może jedynym człowiekiem we Francji, tak dzięki swym osobistym przymiotom, jak i zasługom położonym około ojczyzny w pokoju i wojnie, któryby miał odwagę, energję i zdolność do wykonania we Francji skutecznego zamachu stanu.

Urodzony w roku 1839 jako syn żołnierza w Belforcie, a wychowany w szkole wojskowej w Saint-Cyr, wstąpił Négrier w roku 1859 do armji w stopniu podporucznika, walczył następnie w Algierji i we Włoszech w obronie państwa papieskiego, oraz w roku 1870 przeciw Niemcom. Ranny pod Saint-Privat, po kapitulacji Metz uciekł z tamtejszego szpitala i wstąpił jako major do armji Północnej. W roku 1883 zamianowany jenerałem brygady, został posłany do Tonkinu, gdzie w krótkim czasie oczyścił kraj cały z chińskich rozbójników, a w roku 1884 dotarł do samego mruu chińskiego, gdzie zdobył Bai-Ninch i Langson. W następnym roku został wprawdzie przez kilkakrotnie przemagających liczebnie Chińczyków pobity pod Langson, ale to nie zaszkodziło jego wojskowej reputacji, już to ponieważ wojsko francuskie dopiero wtedy rozpoczęło odwrót, gdy Négrier ciężką otrzymał ranę, już też, że on pierwszy zламаł rozbójnictwo w Tonkinie i aż do granic Chin umiał zaprowadzić ład i porządek w kraju. Négrier

przygotował i umożliwił okupację całego Tonkinu, która nastąpiła niedługo potem.

Za te zasługi został mianowany jenerałem dywizji i naczelnym wodzem wojsk francuskich operujących w Tonkinie. Od roku 1889 aż do 1893 był Négrier komendantem korpusu w Nantes i w Besançon.

To jego wysokie i odpowiedzialne stanowisko w awangardzie armji francuskiej, na wschodnich kresach państwa w czasach najwyższego napięcia stosunków między Francją a Niemcami, świadczy, iż w Paryżu pokładano wielkie nadzieje w zdolnościach i doświadczeniu jenerała Négrier. Następnie miała zresztą armja sposobność poznać go bliżej na manewrach wielkich, urządzanych dorocznie. Pod Langres w roku 1895, dowodząc armją operującą przeciw jenerałowi Jamont, dał Négrier dowody wysokich zdolności strategicznych i taktycznych, a gdy w roku 1897 różne kwestje wojskowe, jak kwestja używania wielkich korpusów jazdy, kwestja wprowadzenia mitraliez, miały zostać rozwiązane, powołano Négriera do kierownictwa próbami i doświadczeniami w tym względzie. Armja miała sposobność poznać Négriera, który miał już szczęście po dwakroć być rannym w obronie ojczyzny, jako wysoce zdolnego strategika i taktyka na polu manewrów. Dlatego Négrier zawsze był czynnikiem, z którym każdy rząd bądź co bądź musi się liczyć, tem skwapliwiej więc obecny zaprzędany żydom gabinet chwycił się pierwszej sposobności, aby go uczynić „nieszkodliwym“ dla siebie. Pozbawiono go nie tylko godności członka najwyższej rady wojennej, ale także inspektora armji; a tak rząd pozbawił armję francuską najzdolniejszego dowódcy w wojnie. Do czegoż ta sprawa Dreyfusa nie doprowadzi? Może się jeszcze doczekamy, że podczas wystawy w Paryżu Dreyfus będzie ministrem wojny?!

Z żydowskich praktyk.

I. Przed sądem obwodowym, jako handlowym w Nowym Sączu, pod przewodnictwem radcy p. Lenińskiego, odbyła się bardzo sensacyjna rozprawa przeciw byłym żydowskim dzierżawcom tutejszej propinacji miejskiej, o zwrot nadpłaconej kwoty, pobieranej od hektolitra piwa zamiast przepisanej należności po 4 złr. 40 cent. — po 8 złr. 60 cent., co czyniło przez 10 lat trwania tej dzierżawy 220.000 złr. w. a., które poniosły także tut. kasyna cywilne i wojskowe, czytelnia mieszczńska, „Sokół“, „Przyjaźń“ szynkarze i publiczność.

O tym bezprawnym pobrze dowiedzieli się pokrzywdzeni dopiero obecnie przy licytacji na wydzierżawienie tej propinacji na dalsze 6 lat z warunków licytacyjnych. Pozwani płacili „Schweigegehd“ poprzednim propinatorom żydom po 1.000 zł. miesięcznie za milczenie, że biorą od hektolitra piwa po 4 złr. 20 centów więcej, niż pobierać są upoważnieni. Do rozprawy powołano kilkudziesięciu świadków, między którymi także burmistrza miasta p. Lipińskiego, tudzież asesorów pp.: dra Sterkowicza, aptekarza Jakubowskiego, wiceburmistrza p. Karola Milera i kupca Oleksego, którzy mieli ustnie pozwolić tym żydowskim propinatorom na ten bezprawny pobór.

Propinatorzy żydowscy z wszystkich miast Galicji, zaalarmowani hiobową wieścią, że szynkarka Zelmanowiczowa, mimo swej biedy, ma odwagę i śmiałość o swą krzywdę przed sądem uzalić się, najsamprzód wedle wszelkiego prawdopodobieństwa wpływami swoimi omotali filosemickie pisma i uprosili, aby redakcje tychże sprawozdań z tego procesu umieszczać zaprzestały, a następnie zjechali na rozprawę i wspólnie naradzili się, jak pozwani mają się bronić i aby skutecznie niecną sprawę wygrali i pokonali biedną szynkarkę, sprawili, że przez Zelmanowiczową zamówiony adwokat żyd Goldhammer z Tarnowa, w ostatniej chwili zatelegrafował do Zelmanowiczowej, aby innego adwokata sobie poszukała i przez koncypjenta swego akta tej sprawy, Zelmanowiczowej doręczyć kazał. W tem nieszczęściu Zelmanowiczowa nie mogąc w przedkości innego znaleźć adwokata, bo za godzinę miała

się rozprawa odbyć, uprosiła owego koncypjenta p. Finka na obrońcę w tej sprawie.

Ta rozprawa rozpoczęła się w piątek 14 b. m. o godzinie 9 rano, przed tutejszym sądem obwodowym, jako trybunałem handlowym, pod przewodnictwem radcy p. Lenińskiego. Jako wotańci zasiadali radca Drobner, żyd (którego teść Zangen, żyd, jest propinatorem w Tarnowie), i obywatelski sędzia z zawodu handlowego baron Brunicki z Kłęczan. Pozwani żydzi Mojżesz Engländer i Salzman Korn przez swego adwokata dra Gałkiewicza, tłumaczyli się, że wprawdzie wedle artykułu XVIII kontraktu dzierżawy, nie wolno dzierżawcom propinacji w Nowym Sączu, pobierać od szynkarzy, ani od osób prywatnych więcej jak 4 złr. 40 cent. od hektolitra piwa, jednakowoż kilku członków rady gminnej pozwoliło im ustnie pobierać większą opłatę, aż po 8 złr. 60 cent. i 8 złr. 10 cent., zamiast po 4 złr. 40 cent. od hektolitra piwa. Powódka S. Zelmanowiczowa, przecząc temu twierdzeniu pozwanych, zarzuca, chociażby to twierdzenie pozwanych było prawdziwym, to i tak żądanie skargi jest uzasadnione. Albowiem kilku członków rady gminnej, bez formalnej i pisemnej uchwały tejże, zatwierdzonej przez Radę powiatową, nie ma prawa samowolnie i bezprawnie nakładać haraczu na wszystkich mieszkańców miasta od jednego litra piwa drugie 4 i dwie dziesiąte centów, czyli od hektolitra drugie 4 złr. 20 centów i dlatego nie powinni działać na szkodę miasta całego. Dalej twierdzi powódka, że wskutek tego piwo w Nowym Sączu jest droższe od piwa w Wiedniu i Lwowie. W Wiedniu bowiem półlitrowa szklanka kosztuje 4 cent., we Lwowie zaś 5 cent., a w Nowym Sączu aż 12 cent. i przy tem wszystkiemu szynkarz tu z głodu ginie, a ludzie patrzą tylko, aby z Nowego Sącza do innego miasta uciec, a jak się im to nie udaje, to zamieszkuje sąsiednią wieś, gdzie mają pół litra piwa za 6 cent. W Nowym Sączu jest zatem połowa mieszkań opróżniona, a właściciele domów mają przez to straty nieobliczalne.

Dalej wykazała powódka, że pozwani niesłusznie ścigali przez 10 lat trwania dzierżawy propinacji od wszystkich szynkarzy bezpośrednio, a od mieszkańców pośrednio kwotę 220.000 złr., prócz drugich 220.000 złr. legalnie wziętych za opłatę od piwa, gdyż, jak pozwani przyznają, rocznie sprzedawali po 5000 hektolitrów piwa, przez 10 lat zatem 50.000 hektolitrów, a gdy od jednego hektolitra niesłusznie brali więcej po 4 złr. 20 cent. nad pozwołąną takse, wynoszącą 4 złr. 40 cent., więc od 50.000 hektolitrów piwa więcej pobrali niesłusznie 220.000 złr., za które powinni nawet pójść pod opiekę pana prokuratora.

Świadek Lucjan Lipiński, lat 69 rel. rz. kat., burmistrz miasta i notariusz w Nowym Sączu niezaprzyszony zeznaje: dnia 31 grudnia 1888 r. wypuściło miasto tut. propinację miejską w dzierżawę Manurycemu Dattnerowi i Hermanowi Körblowi poprzecznie w drodze publicznej licytacji na 6 lat do roku 1894, a następnie z wolnej ręki (!!!) na dalsze 4 lata, t. j. do 31 grudnia 1898 r. za czynszem rocznym w kwocie 34.000 złr. Poddzierżawa propinacji jest w kontrakcie wzbroniona. Urzędownie nie wiedzieliśmy, czy dzierżawcy propinacji takową poddzierżawiali pozwany, tylko prywatnie słyszeliśmy to od ludzi. Według artykułu XVIII kontraktu dzierżawy, nie wolno wprawdzie dzierżawcom propinacji pobierać od szynkarzy od półhektolitra piwa więcej, niż po 2 złr. 20 cent., ale zgodziliśmy się milcząc na wyższy pobór (!!!).

Radca Drobner: Proszę pana prezesa, jakże obcy oferenci mogli pójść na dzierżawę tej propinacji, skoro w warunkach licytacyjnych jest tylko, że wolno dzierżawcom pobierać od szynkarzy po 2 złr. 20 cent. od pół hektolitra, czyli po 4 złr. 40 cent. od całego hektolitra piwa, a brali po 8 złr. 60 cent. od hektolitra piwa, z czem panowie zgodziliście się milcząc, jak to pan prezes przyznaje, o czem nigdzie w aktach magistratualnych nie ma śladu, a zatem i obcy oferenci wiedzieć nie mogli, że wolno zamiast po 4 złr. 40 cent., aż po 8 złr. 60 pobierać od hektolitra piwa, co gdyby byli wiedzieli, ofiarowaliby byli może dwa razy tyle czynszu za dzierżawę tej propinacji?

Świadek: Mogli oferenci żądać od nas bliższych wyjaśnień w tym względzie.

Kupujcie tylko u Chrześcian!

Listy z Ziemi Świętej.

Odpowiedź z Jeruzolimy na list ze
Lwowa.

XX. „Nie porzucaj nadzieję, jakoć się kolwiek dzieje, bo nie ostatnie słońce zachodzi, a po złej chwili piękny dzień przychodzi. A kiedy złe weźmie moc największą, masz się spodziewać odmianę najprędszą”.

Jeżeli ta odmiana ma przyjść, trzeba koniecznie zrobić diagnozę złego, które wzięło moc największą. Najlepiej byłoby, żeby inteligencja, o którą tu idzie, sama się wygadała, jakie ma zasady, co myśli. Nie idzie o tych, którzy zachowali skarb Wiary żywej w duchu i w prawdzie, lub go odzyskali, ci stanowią jeszcze znaczną mniejszość, lecz o tych, którzy skarb ten zatracili i nie mogą, albo raczej nie pragną wcale go odzyskać. Ci nie chcą ani myśleć, ani mówić, ani czytać o etyce lub o religji, a jeżeli przypadkiem coś o nich się odezwą, to będą same niedorzeczności, które nie wytrzymają kilku minut zastanowienia.

Przed miesiącem spotkałem inteligentnika, rozmawiałem z nim przez tydzień, część tych rozmów spisałem i umieściłem w „Listach z podróży”, drukujących się w *Głosie Narodu*. Pro publico bono wybaczy mi to zapewne mój interlokutor, tem więcej, że nie wymieniłem jego nazwiska, kontentując się pseudonimem Konrada. Charakterystycznym orzeczeniem znanego nam Konrada było, że nie jest ani za religją, ani przeciwko niej i wobec Boga zachowuje ścisłą neutralność, jak gdyby to było możliwem, szczególnie pod względem etyki. Neutralność wymaga, żeby nie obrażał praw tego, któremu się neutralność przyrzekło, więc odnośnie do Boga przekroczenie dziesięciorga przykazania jest pogwałceniem neutralności. Mniemana neutralność połączona jest z większą lub mniejszą ilością dobrowolnych przekroczeń prawa Bożego, za które się nie żałuje, o przebaczenie nie błaga, ani się rachunku sumienia nigdy odnośnie do nich nie robi.

Bóg także zachowuje neutralność i nieinterwencję względem Polski, której nie będzie, póki się większość inteligencji szczerze do Boga nie nawróci.

Więc tu nie idzie tylko o zbawienie jednostek, lecz o losy naszej drogiej Ojczyzny, która z czysca swego porzoborowego wyjść nie może i bez interwencji Opatrzności nie wyjdzie.

Dzięki tradycji narodowej, zdawałoby się, że u nas do powrotu do Boga i Jego prawa trudności są mniejsze, niż gdzieindziej, ale długoletnie doświadczenie nie pozwala mi powtarzać za O. Z., że Polaka tylko cokolwiek przycisnąć, a wyjdzie z niego katolik. U umierających nawet, jeżeli jeszcze byli przytomni (naj-

częściej wołają księdza, kiedy już chory nie ma przytomności), nie można było, czasem rozbudzić żalu za grzechy, a zdarzały mi się nawet wypadki, że chory odmawiał przyjęcia Sakramentów. Gdyby Bóg zawsze dawał przy śmierci łaski, jakich udzielał dobremu łotrowi, tem więcej ludzie przez całe życie obywateli się bez Boga, nie narażając przez to zbawienia. *Deus non irridetur*.

Biorąc cały naród w ogóle, sędzę, że idziemy ku lepszemu, choć powoli i nie wszędzie, w niektórych miejscach jedni się poprawiają, drudzy brną coraz głębiej; porównując jednakowoż inteligencję dawniejszą i dzisiejszą, widzę, że dawniej, kiedy panował jeszcze romantyzm, łatwiej się ludzie nawracali pod wpływem nieszczęść. Mieli trudności w Wierze, odrzucali niektóre dogmaty, lecz chętnie dysputowali i słuchali obrony; tylko na nieszczęście nie było apologetyków i wszystko gnęło pod wspólnym mianownikiem ignorancji. Dziś są apologetycy, lecz nie chcą ich słuchać lub czytać.

Studentowi wystarczy przeczytać kilka kartek materialistycznej broszury, aby przyjść do przekonania, że wyniki nowoczesnej nauki zmuszają do odrzucenia religji i wszystkich wierzeń o sumieniu i wolnej woli, wspólnych całej ludzkości. Nie ma on czasu śledzić za tymi wynikami nauki ani na Uniwersytecie, ani później i dlatego, chociaż niektórym przydałyby się apologety ze stanowiska robot przyrodnich, jak Douilhé de Saint-Projet (wyszło w polskim przekładzie) i inne, np. Hettgera, Bougaud itd., nie zdaje się, żeby najlepsze książki ztemu zaradziły, dlatego, że wielu ma księgowstręt.

Któżby u nas się nie zdziwił, skoro się dowie, że sala ratuszowa w Monachjum przepełniona była kilkadziesiąt razy na konferencjach O. A. M. Weissa, z czego powstało znakomite dzieło: „Obrona katolickiej etyki”. Będąc w Lille, odebrałem zaprosiny na wieczorne odczyty o najnowszych teorjach nankowych ze stanowiska czystego rozumu; największa w mieście sala teatralna przez tydzień przepełniona była inteligencją męską. Prelegent O. de la Couture dotrzymał słowa i obiektywnie przedstawił błędność dzisiejszych teorji, o ile chcą turzyć podstawy wierzeń i zdrowego rozsądku, zapraszał, by na piśmie lub ustnie w oznaczonym na to czasie przedstawiano zarzuty, czytając ważniejsze, odpowiadając na nie, przedłożył swoje wywoły, w dwóch nadprogramowych wieczorach, za zgodą publiczności, a mając zawsze pełną salę, zaprosił nareszcie na następny tydzień na konferencje religijne do kościoła. To samo odbywało się w wielu większych miastach Francji.

Różne są gatunki niedowiarstwa, które wymagałyby *cine individuelle Behandlung*, lecz dzisiaj zaczyna przeważać nihilizm religijny, zwany także agnostycyzmem, który jest najskrajniejszym lenistwem du-

chowem; nie chce nie wiedzieć o religji ani *pro* ani *contra*.

Jeżeli my Chrześcijanie codziennymi modlitwami, rozważaniami i rachunkiem sumienia, musimy się bronić od złego, jakże się dziwić, że ci ludzie bez Boga stają się materialistami, dopuszczają się malwersacji w nadziei, że rzecz się nie wyda, a w końcu odbierają sobie życie. Nietylko pozbyli się wiary, lecz i rozum jest w niewoli złych namiętności, które pokrywają cokolwiek błichtrem światowości i frazesów.

Cóż nas także uleczy od nerwowej drażliwości, która do każdego spornu dołącza tyle szorstkości z nieważnością i zdaje się prawie zawsze, że mniej chodzi o zasadę, niż o osoby, z których się szydzi. Tu już zupełny atawizm! Otóż przeciwko wszystkim moralnym zbroczeniom, od najdawniejszych czasów było lekarstwo znane, choć przez narody niechrześcijańskie mało pełnione, a tem jest rozważanie, rachowanie się z sumieniem i modlitwą; polecają je również Pytagoras jak i św. Ignacy i Benjamin Franklin. Rozmyślań nie brakuje, lecz nie we wszystkich inteligencjach mogłaby mieć upodobanie. W braku czegoś lepszego poleciłby można pięciominutowe rozważania, wydane specjalnie dla inteligencji przed kilku tygodniami w Krakowie. („Codzienne krótkie rozmyślenia” przez ks. J. Siemieńskiego, Kraków 1899, stron 230. Autor postanowił bezpłatnie ofiarować 1 egzemplarz każdemu, kto się do niego zgłosił. Sądzi, że jeszcze wygodniej będzie publiczności nabywać egzemplarze w całe płótno oprawne po 10 cent.; w tym celu stara się o znalezienie miejsc zbytu w takich warunkach). Dają one nietylko do poprawy jednostki jako takiej, lecz i do poprawy stosunków jej z bliźnimi. Wielu lękać się będzie tych 5 minut t. j. 1/288 części dnia poświęconej rozważaniu z obawą przed mistycyzmem lub dewotyzmem; zapewne ich mogę, że odnoszą się do najzwyczajniejszych śmiertelników, od których się wymaga przynajmniej najniższego stopnia sprawiedliwości i tego co jest niezbędnem, aby należał do dodatnich czynników narodowych wobec Boga. Tacy zatem nie przeszkadzają już do interwencji Opatrzności na korzyść Ojczyzny swojej, lecz raczej przeważają szalę na stronę Zmiłowania Bożego.

J. N. S.

Z KRAJU.

Lwów 25 lipca.

Fundacja Skarbkowska. — Jej stan opłakany i uchwała Rady miejskiej w tym kierunku.

Od dłuższego czasu, — fundacja skarbkowska zwraca na siebie ogólną uwagę, a sprawy jej, niestety, w sposób bardzo ujemny, omawiane są przez dzienniki tutejsze, które bez względu na róż-

WILKE COLLINS.

DZIEWCZYNY BEZIMIENNE

ROMANS SENSACYJNY.

118

(Ciąg dalszy).

— Siostrzenica moja ma się dziś lepiej; — właśnie co się ubiera — odparł kapitan, obserwując niepewne zachowanie swego małego gościa. — Panie Vanstone! — mówił dalej — jestem szczerym Anglikiem, więc niech pan daruje, jeżeli bez ogródek powiem: pan nie jesteś dla mnie tak otwarty jak wczoraj. W pańskim obliczu jest coś niepewnego. — Ja nie mam zaufania do pańskiej zaręczyni domu! Czyżby nie porzuciła swych zamiarów, usiłując koniecznie pański umysł napoić trucizną przeciw mnie i mojej siostrzenicy?

Gdyby Noel Vanstone posłuchał był wskazówek swej gospodyni i ów papier złożony zatrzymał w kieszeni aż do chwili, gdzieby mógł z niego skorzystać, to zbyt śmiało wyzwanie kapitana nie zastałoby go nieprzygotowanym. Ale tu zwyciężyła ciekawość, kartkę tę otwarł jeszcze wczoraj wieczór, a dzisiejszego poranku oglądał ją jeszcze raz, treść zaś teje zanadto mu w głowie pomieszała, aby pozwoiliła korzystać z jakichkolwiek środków. Wahał się, w końcu rozpoczął rzecz wybiegami.

Kapitan przerwał mu, nim zdołał pierwsze zdanie dokończyć.

— Daruj pan — rzekł poważnym tonem — jeżeli masz jakie tajemnice, to proszę tylko mi powiedzieć, a będę wiedział jak postąpić. Nie wdzieram się w niczyje tajemnice. Muszę panu jednak przypomnieć, p. Vanstone, że wczoraj powierzyłem się mu z bezwzględnym zaufaniem i o ile wysoko cenię sobie pańskie towarzystwo, to jednak mogę z niego tylko pod obustronnie równymi warunkami korzystać.

— Nie chciałem pana obrazić — wtrącił p.

Vanstone żałośnie. — Dla czego mi pan przerywasz, panie Bygrave? Dla czego mi pan nie dozwolił się usprawiedliwić? Nie miałem wcale zamiaru pana dotknąć.

— O dotknięciu nie ma tu mowy, panie. — Masz pan najzupełniejsze prawo być dyskretnym. — Nie jestem wcale obrażony, żądam tylko dla siebie tych samych praw, — jakie panu przyznają.

Kapitan podniósł się z największą godnością, zadzwonił i rzekł do służącej:

— Powiedz pani Bygrave, że nasz spacer odłożony został na inny raz i że dla tego nie potrzebuje się na dół fatygować.

Ten stanowczy krok nie pozostał bez skutku. Noel Vanstone prosił usilnie o krótką rozmowę w cztery oczy, nimby to polecenie miało być wykonane.

Kapitan Wragge nieco ustąpił w swej surowości, odesłał służącą, usiadł na krześle i czekał spokojnie, co dalej nastąpi.

Stanowczo był górą ponad panią Lecount wskutek swoich machinacji, które się opierały na wyzyskiwaniu słabego charakteru swego gościa, przyczem nie zapominał o wrażeniu, jakie Magdalena na Noelu Vanstone robiła. Potęga, którą kobiety w pewnym wieku rzadko należą do wyzyskiwania, to potęga piękności młodej istoty niewieściej.

— Pan tak jesteś porywczy, panie Bygrave — nie chcesz mi pan dać czasu — nie chcesz mi wysłuchać, co mam powiedzieć! — skarżył się Noel Vanstone, gdy służąca wyszła z pokoju.

— Daruj pan, ale to mój błąd familijny, — krew Bygrawów! — Jesteśmy więc sami, jak sobie pan życzył — proszę — przystap pan do rzeczy.

Postawiony między dwie alternatywy, albo pożegnać się z towarzystwem Magdaleny, albo zdradzić panią Lecount, nie przeczuwając ostatecznego celu zaręczyni domu pod wrażeniem pytającego spojrzenia kapitana Wragge, nie namyślał się Noel Vanstone długo. Dał przeto krótko-

ki opis rozmowy z panią Lecount i w kilkoro złożony świstek papieru złożył w ręce kapitana.

Przecucie prawdy zaświtało w duszy tego ostatniego, gdy tylko spojrział na tajemniczą kartkę. Przystąpił do okna i nim go otworzył, czytał co następuje:

„Bądź pan tak dobry, panie Noel i zechciej porównać młodą damę, w której towarzystwie się obecnie znajdujesz z rysopisem, który tu jest dołączony i który jeden z moich przyjaciół mi przesał.”

„O nazwisku opisanej osoby dowiesz się pan, skoro naoczne przekonanie się zmusi pana, że dasz wiarę temu, czemubys nie uwierzył na wyłączone świadectwo panu oddanej

Virginji Lecount”.

To wystarczyło kapitanowi. Nim jedno słowo przeczytał z rysopisu, już wiedział, co uczyniła pani Lecount i czuł z głębokim upokorzeniem, — że podszedł go jego przeciwnik w spódnicy.

Nie było czasu do namysłu, kapitan musiał się spuścić na nagłe podszepty swojej bezczelności.

Czytał wiersz po wierszu, a jego dar inwencji, który go dotąd nigdy jeszcze nie zawiodł, nie dawał wcale oznaki życia. W ten sposób doszedł do ostatniego zdania, gdzie była wzmianka o obydwóch brodawkach na karku Magdaleny i nagle zaświtała nowa myśl w jego głowie. Jego dwubarwne oczy zabłyszczały, kąty ust podniosły się do góry, kapitan Wragge znów był panem siebie.

Obejrzał się, spojrział bystro na swego gościa, a wyraz jego oblicza mówił, że ma nastąpić coś bardzo ważnego.

— Proszę pana mi powiedzieć, czy pan wie co o rodzinie pani Lecount? — zapytał.

— Że jest to bardzo przyzwoita rodzina — odparł Noel Vanstone — zresztą nic. Czemu pan pyta o to?

(Ciąg dalszy nastąpi).

nieę przekonani i kierunków politycznych, czy społecznych, godzą się wszystkie na to, że źle się dzieje w tym państwie pomnikowej humanitarności, jakiego przykładu niema w całej Europie. Jeśli ś. p. Stanisław hr. Skarbek paramiljonową fundacją zaskarbił sobie na zawsze wdzięczność społeczeństwa, to następcy jego, a właściwie administratorzy tej fundacji, zwolna wykrzywiali pierwotną myśl wielkiego dobroczyńcy, a obecny jej kurator: Henryk hr. Skarbek, wprost swoim gospodarstwem staje w poprzek tym intencjom, które ożywiły ś. p. Stanisława hr. Skarbka. Pomijając już sprawę wydzierżawienia gmachu teatralnego na lat coś osmdziesiąt, czy dziewięćdziesiąt, wydzierżawienia niekorzystnego dla samej fundacji, pomijając ciągle zmniejszanie się dochodów z dóbr i lasów fundacyjnych, perła fundacji: Zakład dla sierot i starców w Drohowyżu, za kuratorji Henryka hr. Skarbka doprowadzony został niemal do zupełnego upadku. Zakład ten, posiadający w niedalekiej przeszłości warsztaty rzemieślnicze, w których młodzież, ucząc się jednocześnie w szkole normalnej, wykształcała się na zdolnych rękodzielników i znajdowała później dobry i uczciwy kawałek chleba na świecie, dziś zmniejszony i ograniczony co do ilości i jakości warsztatów, nietylko że wegetuje kulawo, ale poprostu jest w agonji. Nasuwa się pytanie, dlaczego nasze władze autonomiczne, mające prawo kontroli i ingerencji w sprawach administracji fundacji skarbkowskiej, nie zapobiegły temu, ażeby p. kurator podobnego rodzaju gospodarowaniem nie wyrządzał krzywdy pamięci wielkiego fundatora i również, aby nie wyrządzał krzywdy społeczeństwu, dla którego fundacja ustanowiona została. Rzecz dziwna, od kilku lat, na każdej sesji Sejmu krajowego, omawiane są sprawy fundacji skarbkowskiej, w sposób niedwuznaczny posłowie domagają się ukrócenia rozmaitego rodzaju nadużyć, jakie się tam dzieją, delegaci Wydziału krajowego i Rady miejskiej, w sprawozdaniach swoich wydają najgorsze świadectwo dla gospodarki, fundacyjnej, dzienniki sprawę tę w jaskrawy sposób oświetlają i nie chowają prawdy pod korzec, domagają się stanowczo naprawy złego i usunięcia nieporządków, a jednak wszystko to jest grochem na ścianę, głosem wołającego na puszczy, kurator drwi sobie formalnie z tego wszystkiego i co rok dzieje się gorzej do tego stopnia, że jeśli tak dłużej pójdzie, fundacja skarbkowska wkrótce nie będzie przynosiła żadnych owoców i nietylko zniknie z horyzontu, ale może stać się ciężarem dla kraju. W zdumienie poprostu wprowadza ta powolność ze strony władz zwierzchnich i kontrolujących i to patrzenie przez palce na dzisiejsze gospodarstwo fundacyjne, które przedewszystkiem odbija się niesłychanie ujemnie na zakładzie w Drohowyżu. Oprócz delegatów Wydziału krajowego i Rady miejskiej i rząd ma prawo ingerencji w sprawach fundacji skarbkowskiej, ale jeśli delegaci władz autonomicznych mogą się przynajmniej wytłomaczyć swoimi sprawozdaniem, w których choć delikatnie, ale zawsze prawdy nie obwijają w bawełnę, to rząd zachowuje zupełne milczenie i wcale się nie troszczy o to, co się w fundacji dzieje. Nowa Rada miejska spostrzegła nareszcie, że jej delegaci zbyt skwapliwie w stosunku do fundacji odgrywają rolę marjonetek i że np. dr Weigel, lekarz tutejszy, jeden z delegatów, ciągle był tylko ciepłymi kluskami i w działalności swojej co do fundacji skarbkowskiej, okazywał się, jak ta dziewczyna: „i chciałabym i boję się“. Więc tendencyjnie pominięto p. Weigla i wybrano kogo innego, mianowicie p. Rewakowicza. Ale Rada poszła jeszcze dalej, bo uchwaliła instrukcję dla swoich delegatów, instrukcję kategoryczną, przepisującą w sposób stanowczy, jak mają postępować co do spraw fundacji skarbkowskiej, nie oglądając się na żadne stosunki, ani nie kępując się żadnymi względami.

Może tedy lwowska Rada miejska da inicjatywę do uzdrowienia stosunków fundacji skarbkowskiej, która stała się kwestją palącą i, aby ją uregulować, nie cierpiącą zwłoki. *Zet.*

ZE SWIATA.

Sztokholm 20 lipca.

Wystawa haftów galicyjskich. — Zdanie p. Bukowskiego. — Apel do Wydziału krajowego. — Hafty z Makowa powinny być na wystawie w Paryżu.

W lokalu antykwarskim i wyrobów artystycznych znanego i w Galicji naszego rodaka p. H. Bukowskiego w Sztokholmie, miałem sposobność niedawno zwiedzić śliczną wystawę wyrobów makowskich, która też zwróciła na siebie uwagę tutejszej publiczności. Oryginalne, a zarazem eleganckie hafty świadczyły o wyrobionym guście artystycznym, zachowują bowiem cechę narodową, odróżniającą je od innych tego rodzaju i nadającą im tem większą dla znawców wartość.

Próba ta wystawowa, o ile sądzić mogłem, udała się nader pomyślnie; zasięgnąłem też o niej zdania osób fachowych i oto jaką znalazłem wogóle o tych

wyrobach opinie i rady, jakich mi pod tym względem poleciły interesowanym udzielić.

Pani K. artystka i znająca się specjalnie na wyrobach przemysłu domowego, tak się wyraziła:

„Roboty owe, wszystkim wystawę zwiedzającym bardzo się podobały i *Tout Stockholm* arystokratyczny, artystyczny i urzędowy nietylko, że przedmioty wystawione zaraz rozkupił, ale nadto zamówienia na przedmioty najwięcej do gustu tutejszego przypadające rozesłał. Roboty makowskie dzięki artystycznemu i oryginalnemu gustowi, a zarazem taniej cenie z pewnością mogą tu liczyć na dobry rynek, szczególnie w czasie świąt na podarunki. Najwięcej się wogóle podobały bluzki wełniane, bogato jedwabiem haftowane wraz z pasami w stylu ludowym. Te bardzo eleganckie przedmioty sprzedawane były za bardzo niską cenę, albowiem za 10 złr., do czego jednak trzeba dodać cenę transportu i cło. Dalej pasy z klamrą góralską, haftowane jedwabiem, na białym suknie, owe pasy bardzo się przydają do ciemnej toalety n. p. do sukni jedwabnej, przy której dobry bardzo robią efekt. Wogóle powiedziec można, iż owe pasy bardzo publiczności przypadły do smaku“.

Bardzo elegancka „*sortie de bal*“, haftowana jedwabiem na białym suknie, była najpiękniejsza ze wszystkich tu przysłanych przedmiotów i z pewnością zajęłaby pokazne miejsce na jakiegokolwiek wystawie międzynarodowej. Cena 30 złr. nader niska, jeśli się zważy, jak drogocenny materiał i jak dużo w nią włożono pracy.

Inne przedmioty, tak, jak n. p. „*sortie de soirée*“ i jedna „*casaque*“ odznaczały się oryginalnymi i pięknymi deseniami i były podziwiane przez artystów tutejszych, ale wydały się jednak nie zupełnie odpowiednie na tutejsze warunki.

Pan Bukowski, rutynowany znawca przedmiotów artystycznych a zarazem gruntownie obeznany z tutejszymi warunkami handlowymi, wyraził się w następujący sposób:

Wystawa wyrobów makowskich miała najlepsze powodzenie, ale niestety najwięcej z punktu widzenia oceny znawców. Ekonomicznie zaś nie wydała z razu rezultatów, jakich można było się spodziewać a to z dwójakich przyczyn.

Aczkolwiek piękne i gustowne przedmioty wystawione miały one cechę zanadto ludową, obliczoną na warunki czysto krajowe tak, iż pomimo uznania dla ich artystyczności, nie mogły liczyć na wielką popularność. Należy się, chcąc rozwinąć wywóz tego rodzaju towarów, przemysł ów tak urządzić, aby nasz styl narodowy o ile możności do potrzeb mód zachodnich nagiąć. W podobny sposób stroje narodowe szwedzkie, przekształcone i zmodyfikowane, nie tracąc wcale swej cechy oryginalnej, mogły wejść w części lub całkowicie w użycie eleganckiej publiczności. Niektóre przedmioty n. p. „*sortie de bal*“ bluzki, haftowane pasy i t. p. już ten cel osiągnęły i wszędzie mogą być użyte, nadając ubiorom teraźniejszym trochę swego właściwego uroku. To też zaraz zostały rozkupione i szkoda tylko, że nie było ich w większej ilości. Inne zaś przedmioty jak n. p. kożuski chłopskie i t. p. zanadto są specjalnie galicyjskie, aby się tu mogły zaaklimatyzować.

Trzeba więc dobrze rozróżnić, co z naszego przemysłu domowego nadaje się specjalnie na rynek krajowy, a co się może i na eksport przydać; mieszanie tych dwóch kategorii towaru, tylko może rozwojowi eksportu zaszkodzić.

Po drugie ważną jest rzeczą, aby przemysł makowski tak się mógł rozwinąć, by produkcja jego odpowiadała ilości zamówień. Popyt na przedmioty, które się specjalnie podobały, teraz tak był wielki, iż kartki zamawiające zupełnie przedmioty pokrywały. Zamówienia łatwo stracić, jeśli się rychło nie dać załatwić. Trzeba koniecznie w dostatecznej ilości produkować, jeśli chcemy i na wywóz pracować. Inaczej na nic nie przyda się praca położona na zdobycie nowych rynków zbytn. Miejmy nadzieję, że Wydział krajowy zajmie się tą sprawą przemysłu makowskiego i należyte mu da poparcie, aby mógł ziszczyć piękną nadzieję, jaką można w tych wyrobach, jako nadających się do wywozu, pokładać.

Od siebie tyle tylko mogę dodać, iż szkoda, że tego roku nasze hafciarki galicyjskie nie mogły więcej z popytu skorzystać. Niech jednak powiększą swoją produkcję a nietylko w Szwecji, ale wszędzie, gdzie się znajdzie publiczność elegancka, z pewnością hafty makowskie znajdą chętnych nabywców.

Mam nadzieję, iż i na wystawie w Paryżu nie zabraknie owych okazów naszego przemysłu domowego i jestem pewien, że z chlubą wyjdą z tej próby.

Na powódź na ręce komitetu kobiet przesłała pani Julja Federowiczowa 16 sztuk ubrania damskiego, 3 pary bucików i 1 złr., p. Leon Schleichkorn, właściciel piekarni polskiej na razie 15 bochenków chleba po 2 kigr. Za pośrednictwem dyrekcji policji 11 złr., p. H. H. 4 pary ubrania i 5 sztuk ubrania.

KRONIKA.

Kraków, 28 lipca.

Kalendarz kościelny. W piątek Innocentego i Wiktora, Papieży; w sobotę Marty, gospodyni, wdowy i Lucylli; w niedzielę Kunegundy, królowej i Heleny wdowy.

W sobotę w kościele św. Tomasza Wotywa o godzinie 9 z wystawieniem Najśw. Sakramentu.

Kalendarz myśliwski. Od 1-go lipca wolno polować na: rogacze (samce sarn), oraz na ptactwo wodne i błotne w górnosci. Dzik i lisy należy tępić.

Przez cały rok nie wolno polować na: łania, sarny samice i cielęta, spiczaki, samice ciastrewi i guszców.

Kalendarz rybacki. W lipcu łowić wolno wszelką rybę, jeżeli trzyma przepisaną miarę. Chronić należy jedynie jaka samice.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się w piątek o godzinie 4 minut 7, zachód przypada o godz. 7 minut 26, długość dnia godzin 15 minut 19.

Zmiana lunacji: Druga kwadra przypada jutro, dnia 29 b. m. o godz. 1 minut 42 popołudniu.

Stan powietrza. Dnia 28-go lipca o godzinie 7 rano barometr 746 B, termometr + 14.9 C., wilgotność 15%, wiatr zachodni. 5.

Wieczór w „Cechu rzeźników“.

Wczorajsza uroczystość otwarcia targowicy na Czerwonym Prądniku zakończyła się gościnnym wieczorem w „Cechu rzeźników“, na tradycyjnym „Kotłowie“, gdzie prezes tego sławetnego Stowarzyszenia p. Armółowicz zaprosił inicjatorów prądnickiej instytucji, z niezwykłym entuzjazmem przez konsumentów i rzeźników krakowskich przyjętej. Zadni goście zaszczytli obecnością swoją lokal najstarszego krakowskiego Stowarzyszenia, a niejedni z nich, co tam pierwszy raz stanął, już na wstępie zdziwiony był niemało i wspaniałością artystycznego otoczenia i zachowaniem średniowiecznych tradycji.

Prezes p. Armółowicz chciał rzecz rozpocząć bardzo poważnie, ale wnet mu przeszkodził w tem p. Chachłowski, który zaprojektował, aby w tak uroczystym dla cechu dniu przejść nad formalnościami do porządku dziennego. Myśl szczęśliwą w lot pochwycono i przy rozwiniętych obrusach rozpoczęto gwarną i wesołą zabawę. I stała się rzecz dziwna, w krakowskim świecie dotąd niesłychana!

Oto zbrały się szlachecko-polskie serca z mieszkańskimi tentny, a rozwieszono po ścianach wspaniałego lokalu matejkowskie portrety królów polskich miały tak radosne wejścia, jak gdyby chciały wróżyć lepszą przyszłość narodowi.

Szereg bardzo licznych toastów rozpoczął hrabia Borkowski, który pił zdrowie p. Armółowicza. Pan Chachłowski nie chciał się natchnieniami, ani hymnami rozwozić, lecz jako konsument musiał zaznaczyć, że dziś może spać spokojnie wobec tego, że każdej chwili jest w stanie zadowolnić swoich klientów. Po licznych zdrowiach, wypitych na cześć prezydenta Friedleina, pp.: posła Weigla, wiceprezydenta Pięniążka, radcy Zawilowskiego, dra Rothweina i dra Nowosieleckiego, ten ostatni zaznaczył, że choć tu nigdy nie bywał, słyszał jednak wiele o tradycjach tego zgromadzenia, więc na jego cześć kielich wychyla. Najpoważniejszy z toastów był toast posła dra Weigla, który powitał serdecznie nowo powstającą instytucję w Czerwonym Prądniku i wypił zdrowie dra Bałabana ze Lwowa, który wiele do jej założenia się przyczynił.

Prezydent Friedlein w toaście, wypowiedzianym na cześć hr. Borkowskiego, oświadcza, że tylko połączonymi siłami wywalczyć możemy niepodległość ojczyzny. Serdecznem „Kochajmy się“, wniesionem przez p. Armółowicza, zakończono wesołą i pamiętną dla cechu rzeźników uroczystość.

Egzamin z rachunkowości państwowej złożył p. Władysław Pisiewicz, oficjał głównego urzędu podatkowego w Krakowie, w namiestnictwie we Lwowie.

Na gimnazjum polskie w Cieszynie złożył pan Gincel imieniem komitetu, który urządził ostatni festyn w parku dra Jordana na rzecz gimnazjum polskiego w Cieszynie, oprócz już dawniej wręczonych 1400 złr., jeszcze jako resztę czystego dochodu kwotę 92 złr. 45 ct., 5 rubli w złocie i kupon na 4 korony. Zarząd „Macierzy szkolnej“ w Cieszynie, potwierdzając odbiór powyższej dodatkowo złożonej kwoty, uwiadamia niniejszem, że otrzymał od komitetu z tegorocznego festynu razem 1500 złr. 75 ct.

Zarząd oddziału kolarzy „Sokoła“ krakowskiego wzywa wszystkich członków do jak najliczniejszego udziału w wycieczce do Skawiny na festyn, który urządza tamtejszy „Sokół“ w dniu 30 lipca po południu. W ciągu festynu odbędzie się wycieczka 5-cio kilometrowy o cztery nagrody honorowe, ofiarowane przez wydział „Sokoła“ skawinińskiego i bukiet od pań. Zgłoszenia przyjmuje druh Zieliński (Linja A-B). Wyjazd z pod gmachu „Sokoła“ punktualnie o godzinie w 1/23 po południu.

Zginęła czternastoletnia dziewczyna blondynka, średniego wzrostu, okrągłej twarzy, w jasnej sukience, jasnej pelerynce z czarnym kołnierzem, w kapelu-

Bracia Bartik

lub nadesłanych. — Reperacje wszelkich maszyn, jakoteż nasiekiwanie pilników po możliwie najtańszych cenach. 1954

Pierwsza galicyjska fabryka pilników, maszyn rolniczych, odlewnia żelaza i metali w Tarnowie. Polecają: Pilniki w najlepszych gatunkach, maszyny rolnicze, urządzenia mechaniczne, pompy, sikawki ogniowe, odlewy budowlane i handlowe podług modeli własnych lub nadesłanych. — Reperacje wszelkich maszyn, jakoteż nasiekiwanie pilników po możliwie najtańszych cenach. 1954

siku zielonym z zieloną wstążką. Dziewczyna poszła wczoraj do spowiedzi i nie wróciła. Rodzina zaginionej pp. Kopytkiewicz mieszkają przy ulicy Arjańskiej 1. 8.

Brutalność. Wczoraj dnia 27 b. m. przechodzący ulicą Św. Marka po południu byli świadkami, jak Niemiec, impresarjo dwojga karlików („Najmniejsza para narzeczonych“) puścił się w pogoń za kilku chłopakami, którzy karlików chcieli bezpłatnie zobaczyć przez boczne okno. Jeden z chłopaków, jakiś wcale porządnie ubrany student, potknął się i przewrócił, a ów wyznawca poglądów Mommsena dopadłszy go, pięścią wymierzył mu takie uderzenie w plecy, że łatwo mógł przetrącić kość pancerową, i nie zadawalniając się tem, jeszcze go laską poczęstował!

Bankiet w Podgórzu. Za inicjatywą wybitniejszych obywateli urządzono w dniu onegdajszym bankiet na cześć komisarza dra Władysława Podczaskiego, powołanego do ministerstwa spraw wewnętrznych. W uroczystości tej wzięli udział członkowie Rady miejskiej z burmistrzem, radcą dwornym p. Garbaczyskim na czele, obywatele i reprezentanci przemysłowców, radca sądu dr Górski, radca szkolny p. Sołtyś, nadkomisarz policji p. Kostrzewski, urzędnicy starostwa i magistratu. Do stołu zasiadło 45 osób. Pierwszy na cześć p. Podczaskiego toastował burmistrz miasta, po nim reprezentant młynów p. Włodzimirskiego p. Maryewski. Z porządku prześlizczył toast wniósł p. Sołtyś, wzięwszy za motto słowa Eneasa zwrócone do syna: „I, i decus nostrum, melioribus utere fatis“ (Idź, idź ozdoba nasza, zażywaj lepszego szczęścia). Hucznie oklaskami przyjęto to nader serdeczne, wzniosłe przemówienie. Dalej zęgnął przeniesionego do Wiednia komisarza imieniem urzędników politycznych p. Różański, nowo mianowany sekretarz namiestnictwa. Było jeszcze wiele innych przemówień, wszystkie z uznaniem gorliwej, a wskntkach wiele korzystnej pracy pana Podczaskiego. Imieniem „Kasy“ przemawiał prezes dr Górski. Odczytano także telegram starosty podgórskiego hr. Starzeńskiego, który będąc na urlopie, objawił telegraficznie swój żal z powodu, iż rozstać się musi z towarzyszem pracy, zapewniając, że duchem łączy się z nroczyością. W czasie czasy wręczyli przemysłowcy p. Podczaskiemu upominek, w pięknej etui srebrną tytonierkę, wewnątrz wyłaczaną, na której widnieje misternie wyryte: monogram na jednej, herb miasta Podgórza na drugiej stronie, a wewnątrz słowa: „Wdzięczni Podgórzanie na pamiętkę“. Robotę wykonał p. Czapliski w Krakowie. Pan Podczaski wzruszony tylni objawami szczerzej życzliwości, dziękując za nie, wniósł toast na pomyślność miasta. W końcu senior Rady miejskiej p. Serkowski, wskazując na potrzebę łączenia się wszystkich dobrze myślących wobec różnych dążeń rewolucyjnych, wniósł toast „kochajmy się!“

Z kolei państwowych. Minister kolei żelaznych mianował na podstawie rozpisanej konkursu, sekretarza II klasy Antoniego Fredro Bonieckiego zastępcę naczelnika oddziału dla spraw prawnych i administracyjnych dyrekcji kolei państwowych w Lincu, zastępcę naczelnika takiegoż samego oddziału w Stanisławowie; dalej wznosił starszego inspektora Henryka Łopuszańskiego od dotychczasowych obowiązków starszego naczelnika oddziału komercyjnego w dyrekcji kolei państwowych w Krakowie, a to z powodu mającego niebawem nastąpić przeniesienia w stały stan spoczynku; na opróżnioną w ten sposób posadę rozpisano równocześnie konkurs, a przywiązana jest do niej VI ranga służbowa.

Z dyrekcji kolei państwowych. Z ważnością od 1 sierpnia 1899 r. wchodzi w życie w ruchu związkowym pomiędzy Austrją, Lindan i Przedarnianą dodatek IV do taryfy część II, zeszyt 1 i 2 ważnej od 1 marca 1896. O ile przez ten dodatek następuje podwyższenie taryfy, lub też ceny przewozowe bez ustanowienia nowych zniesione zostają, obowiązują obecne ceny przewozowe aż do 15 września 1899 włącznie.

Zniżenie cen jazdy. Dla jadących na odpust do Kalwarji Zebrzydowskiej, celem ułatwienia podróży na tegoroczny sierpniowy odpust w Kalwarji Zebrzydowskiej, będą wydawane w czasie od 8-go aż do 14 sierpnia b. r. włącznie na tutejszych stacjach w Zwardoniu, Soli, Rayczy, Milówce, Węgierskiej Górce, Żywcu, Hucie Fryderyka, Jeleśny, Oświęcimiu i Dworach bilety III klasy, po niższych cenach do Kalwarji, zaś w dniach 14-go i 15-go sierpnia b. r. w Kalwarji dla powyższych stacji z powrotem. Ceny tych biletów podane są w ogłoszeniach znajdujących się w dotyczących urzędach stacyjnych.

W sprawie podatku od cukru. Wobec niedokładnych doniesień korespondencji lokalnej o przyjęciu deputacji enkierników austriackich u ministra skarbu, a mianowicie wobec twierdzenia, że minister skarbu starał się odeprzeć odpowiedzialność za rozporządzenia o podatku od cukru, *Wiener Abendpost* stwierdza, że minister skarbu oświadczył wyraźnie, iż przyjmuje za to zarządzenie zupełną odpowiedzialność.

Tak samo nieprawdą jest, jakoby minister Kaiel doradzał enkiernikom, aby utworzyli kartel i starali się podatek zwałić na konsumentów. Przeciwnie, minister podniósł wobec deputacji, że władza państwowa nie ma obecnie legalnej możliwości wystąpienia przeciw kartelom i że projekt ustawy, regulującej kwestję kartelów, już od dłuższego czasu czeka parlamentarnego załatwienia. Również nieprawdziwym jest doniesienie, jakoby minister skarbu powiedział, że pojmując, iż przeciw podatkom od cukru protestują ludzie niezamożni i robotnicy, oświadczył tylko, że wzburzenie enkierników jeszcze więcej go zadziwia, niż protesty mas robotniczych.

Równocześnie *Wiener Abendpost* ogłasza rozporządzenie ministra skarbu do krajowych dyrekcji finansowych w sprawie rozporządzeń, wydanych na podstawie § 14. W rozporządzeniu tem minister kładzie wielką wagę na to, aby unikano zbytecznego molestowania stron i aby im nie dawano żadnego uprawnionego powodu do zażaleń. Władze skarbowe mają przy dochodzeniu ilości cukru, podlegającego podatkowi dodatkowemu, pamiętać szczególnie o przyznanych ułatwieniach i robić z nich wszędzie użytek, gdzie nie zachodzi poważne podejrzenie, że zamierzano obejść podatek dodatkowy. Wazenia towarów, zawierających cukier, w sklepach cukierniczych, należy zanięchać także wtedy, jeśli jest ich ponad 50 kg. i jeśli podana ilość nie bndzi podejrzenia. Gdzie przy dochodzeniu ilości zapasów po 1 sierpnia b. r. u stron prywatnych znajdzie się większa ilość cukru, niż zgłoszono, tam podatek dodatkowy ma być tylko w tym wypadku wymierzony, ewentualnie strona nkarana, jeśli władza stwierdzi w sposób wiarygodny, że owo *plus* przed 1 sierpnia jeszcze się znajdowało. Wogóle organom skarbowym w sposób bardzo stanowczy polecono, aby na wszelki wypadek starały się stronom robić wszelkie ułatwienia i aby unikały powodów do zażaleń.

W krajowej szkole stolarskiej w Kalwarji Zebrzydowskiej odbędzie się dnia 30 lipca 1899 r. o godzinie 10 rano zamknięcie roku szkolnego i rozdanie nagród najpilniejszym uczniom, w połączeniu z wystawą prac szkolnych, która otwartą będzie dla publiczności w dniach 30 i 31 lipca od godziny 8 rano do 6 po południu, na które najuprzejmiej zaprasza kuratorja szkoły. Wpisy uczniów na rok szkolny 1899/900 rozpoczną się w dniu 1 września b. r. i trwać będą przez tydzień. Informacyj co do warunków przyjęcia ucznia udziela zarząd szkoły, należy jednak wcześniej się zgłaszać, gdyż wolne miejsca są ograniczone. Zarząd szkoły przyjmuje również zamówienia na roboty stylowe, tak w pojedynczych częściach, jak i w całych urządzeniach. Zarząd szkoły stolarskiej w Kalwarji.

Zawsze oni! Właściciel sklepu chrześcijańskiego w Olszynie pisze do nas: Dnia 5 lipca pojechałem po sól do Bochni, a zapłaciwszy należną kwotę w kasie, udałem się do składni celem pobrania tej soli. Naraz zjawia się 5 żydów z posługaczami i w zabłoconych bntach drepcą po szybie, wybierając najlepszą sól. Jedna z kobiet, która 30 lat handluje solą, zwróciła oficjelowi uwagę na brutalność żydowską; wówczas pan oficjał odpowiedział „stul pysk, bo cię każe zamknąć“. Po takim wyroku czekaliśmy jak trusie od godz. 8 rano do 11 pomimo, żeśmy przybyli pierwsi. — Z Wadowic piszą do nas: W dniu 20 b. m. dostawiono pod eskortą dwa żandarmów Izaaka Marka, znanego fałszerza weksli, który w marcu b. r. „zrobił bankrot“ na 70.000 złr. Aby go nie narażać na gapienie się gawiedzi tamtejszej, wysadzono go na przystanku Choczni. Dziwne to — żydzi zawsze są u nas protegowani. Katolikowi pewnie by tej przysługi nie zrobiono.

W Iwoniczu obchodzić będą w tych dniach 25-cio letni jubileusz kierownika zakładu dra Klem. Dębickiego, który od 25 lat jest lekarzem kąpielowym w Iwoniczu.

Z Nowego Sącza piszą do nas: Syn tutejszego naczelnika urzędu hipotecznego p. Golachowskiego, uczeń III klasy gimnazjalnej, jak telegraficznie donosiłem, targnął się na życie swoje dwoma wystrzałami z rewolwern w lasku w Naściszowy pod Nowym Sączem. Powodem samobójstwa była zła klasa, jaką otrzymał samobójca, który był za to łajany przez rodziców. Wygrawszy tu na loterii lichbowej kilkadziesiąt złr. kupił sobie rewolwer, resztę zaś przehułał. Na miejsce wypadku udał się ojciec z ks. Adamczykiem i lekarzem, a zastawszy syna przy życiu, zabrał go do domu. Dotąd nie wyjęto dwóch kul, z których jedna grzęzła w gardle a druga w prawym boku. Nadzieja utrzymania go przy życiu jest bardzo wątpliwa.

Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się tu przy budowie nowego gmachu sądu obw. i pow. Dudziostolnietni murarz Stanisław Puchalski z Bochni, zatrudniony przy tej budowie, chcąc wydosłać kielnię z drugiego rusztowania, poślizgnął się i spadł z rusztowania wysokości drugiego piętra potłukłszy się bardzo; nogi mu zaraz spuchły. Nieszczęśliwego, po

myśli jego żądania, zaniesiono do domu starej matki, którą utrzymuje.

Do tutejszego dozorecy więzień nadeszło wczoraj pismo z Krzykówki koło Grobli pow. Bocheńskim, że do wsi Krzykówki ad Grobla przypłynęło Wisłą na desce dwoje dzieci, z których jedno po ocuceniu zaczęło mówić, wołając: „gdzie mój tato?“, a drugiego nie zdołano jeszcze przywrócić do przytomności.

Nasz zacny dyrektor gimnazjalny p. Kieszakiewicz, na własne żądanie chce przenieść się w stały stan spoczynku, lecz mamy nadzieję, że wysoka krajowa Rada szkolna nie pozbawi się najlepszej siły pedagogicznej, która tyle zasług społeczeństwu oddała.

Również nie źle by to było, gdyby wysoka Rada szkolna krajowa raczyła zrobić to dobrodziejstwo dla tutejszego miasta i zaprowadzić tu żeńskie seminarjum nuczycielskie, którego brak u nas wielce dotkliwie uczuć się daje, bo stąd do Krakowa i Przemyśla bardzo daleko.

Niemili wypadek spotkał tu Mojżesza Fledermanssa, ajenta handlowego z Krakowa, który tu przyjechał pociągiem kolejowym o godz. 12 w nocy a idąc do znajomego żyda na nocleg, zamiast iść prosto przez rynek do ulicy żydowskiej, z powodu, iż na rynku pełno nowych cegieł, okrążył rynek i zabłąkał się na ulicę Kościuszki i koło poczty zawadził się o szubienicę już od 5 lat stojącą przy domu Reibscheldów, a za żadne rusztowanie nie służącą, tak nieszczęśliwie, że nos sobie rozbił i rękę zwichnął. Fledermans wskutek tego zrezygnował z wszystkich górszów w Nowym Sączu i kazał się zawiązać napowrót na stację kolejową i o 3-ej godzinie odjechał do Krakowa celem poddania się operacji nosa i ręki.

Jeden ze zbankrutowanych szewców ustawicznie molestuje Wydział krajowy, aby tu w Nowym Sączu złożył warsztat szewski i jego dyrektorem mianował. Wszyscy majstrowie szewscy proszą, aby życzliwe dzienniki, które współczują z naszymi biedakami, tychże poparły, gdyż zagraża im w danym razie jeszcze większa nędza.

Lekkomysłna kryda. Dnia 26 lipca odbyła się przed tutejszym trybunałem orzekającym sensacyjna rozprawa przeciw tutejszemu kupcowi ośmiesięcioletniej żydówce Chanci Landanowej, oskarżonej o występki lekkomysłnej krydy z § 486 n. k. Oskarżona już nie słyszy i nie dowidzi. Handel jej korzenny z wyszynkiem prowadzi córka z zięciem, a oskarżona figurowała tylko na papierze jako właścicielka tegoż. — Trybunał nzwzględniając jej stary wiek i że dotąd karana nie była, skazał ją na 10 dni aresztu.

Aresztowanie. Z Dobromila donoszą: Aresztowano tu z powodu malwersacji wekslowych dyrektora żydowskiego banku zaliczkowego Municha Dyma, znanego lichwiarza, karanego już kilkakrotnie za lichwę. Śledztwo prowadzi sąd tutejszy. Bank ten założony został w r. 1898 pod firmą „Towarzystwo dla handlu i przemysłu“. Dyrektorami są sami lichwiarze, którzy, gdy sąd zabrał się do nich za ich sprawki lichwiarskie, złożyli ten bank, aby pod jego płaszczykiem uprawiać dalej lichwę. Klientelą banku są po większej części chłopci okoliczni.

Wykradzenie. Pan D. ze Stryja powiadomił władze policyjne we wszystkich miastach, że robotnik Susta wykrał mu córkę, jasną blondynę ze śladami skrofulin i niekiel z nią w niewiadomym kierunku. Szczęśliwy kochanek w przeciwnieństwie do panny jest brunetem i ma ciemną cerę.

Burmistrz miasta Cieszyna przeciw gimnazjum polskiemu. Czytamy w *Dzienniku polskim*: Nowy prezydent krajowy na Śląsku hr. Thun Hohenstein, zwiędzał w zeszłym tygodniu miasta śląskie w tym celu, aby bliżej zapoznać się z krajem, którego objął rządy i z jego sprawami. W podróży tej zwiędził także Cieszyn. Tu na powitanie naczelnika wyszli cieszynscy ojcowie miasta ze swym burmistrzem drem Demlem na czele. Dr Demel, korzystając z tej okazji, wygłosił do prezydenta krajn długą mowę powitalną, w której uważał za stosowne wskazać nietylko na to, że państwowe zakłady w Cieszynie są źle pomieszczone, lecz wystąpić także przeciw polskiemu gimnazjum, które prezydent, zwiędzając inne szkoły, także swojemi odwiedzinami zaszczycił, a któremu grozi zupełny brak przytulku.

Burmistrz Demel, lubiący przy każdej sposobności popisywać się swą elokwencją, zasłynął już w Radzie państwa, jako wróg naszego gimnazjum w Cieszynie i nazwał je „jajem kukłozem orła polskiego“. Witać zaś hr. Thuna, odezwał się do niego w te słowa: My nie życzymy sobie zakładów naukowych z innym językiem wykładowym, lecz pragniemy, by istniejące już zakłady niemieckie były przez rząd w swym rozwoju wspierane. W podróży po wschodnim Śląsku poznał p. prezydent krajn, jakie znaczenie ma wiekowa praca mieszczaństwa niemieckiego i poweź nie przekonanie, że niemieckie mieszczaństwo w pierwszym rzędzie wspierane być musi, bo cała kultura i postęp gospodarczy na jego pracy polega.

Hr. Thun odpowiedział na te słowa frazesem ja-

APTEKA E. HELLERA

Skład materiałów aptecznych. — Kraków, Grodzka 23.

Wolona i wysyła oddrotną pością nie używając opakowania.

Mydła Warszawskie Pulsa znane z dobroci i zapachu (od 28 cent.)
Wina lecznicze na bardzo starej maładze wszystkie gatunki (1 złr. 20 cent.)
Ziółka piersiowa Seeburgera jedynie prawdziwe (pakiet 20 cent.)
Pastyki dentulinowe jako: woda do ust Dentelia, proszek do zębów. 2.57
Wszystkie specjalności kraj. i zagr. Essencja łopianowa na porost włosów

kimś, a co sobie o takcie i mądrości politycznej p. Demla pomyślał, to już jest jego rzeczą. Zaznaczyć jednak wypada, że opawska gazeta urzędowa, w sprawozdaniu o podróży prezydenta, o tym ustępie mowy burmistrza cieszyńskiego ani słówkiem nie wspominała...

Może bowiem p. Demel nie życzy sobie gimnazjum polskiego w Cieszynie, może pod niem kopać dołki, utrudniać mu istnienie, ale mimo to gimnazjum istnieć będzie, bo tego życzy sobie lud polski na Śląsku! Ślązacy, poparci przez nasze społeczeństwo, nie dadzą tej instytucji upaść, choćby wszystkie tutejsze potęgi na Śląsku przeciw niej się sprysnęły. Ale tem większy obowiązek ciąży na nas, przyczynienia się swym groszem do utrzymania i wzrostu tego zakładu naukowego.

Macierz śląska pragnie wybudować gmach dla gimnazjum, aby nie musiało tulać się po obcych domach i być narażone na to, że kiedyś odpowiedniego miejsca na pomieszczenie sal szkolnych nie znajdzie. Do nas należy ułatwić jej to życzenie, naszym obowiązkiem pospieszyć z pomocą materialną „Macierzy“, bo, o ile się zdaje, na „dobrą wolę“ rządu liczyć nie możemy. A więc niech płyną obficie składki na gimnazjum polskie w Cieszynie, pamiętajmy o niem przy każdej sposobności, bo to jest naszym narodowym obowiązkiem!

Tragiczny wypadek. Ze Sztokholmu donoszą: Panna Antonina Behrendówna, rodem ze Lwowa, utonąła przy łowieniu ryb. Zmarła była nauczycielką prywatną w Klipan w okolicy Helsingborg.

Strejk wybuchł wśród robotników pracujących w akordzie przy zakładaniu rur wodociągowych we Lwowie. Robotnicy akordowi żądają podwyżki zarobku od metra sześciennego. Jest ich około 80. Ogółem pracuje przy wodociągach przeszło 200 robotników, która to liczba wzrósłaby się później prawdopodobnie do 300. Robotnicy wynagradzani od dnia, nie żądają podwyżki.

Pożar. Z Grębowa donoszą nam: W dniu 20 b. m. o godzinie 10 rano powstał w przysiółku Zapolewnik, należącym do gminy Grębowa groźny pożar, który zniszczył 40 budynków gospodarskich. Ratunek przy pomocy straży ogniowej gminnej był silny, lecz lekki wiatr, posucha, jak również odległość wody stały na przeszkodzie. Wielce przykłym i pochwałą godnym jest fakt, że cała tutejsza inteligencja, składająca się z kilkunastu osób, pomimo znacznej odległości, pospieszyła w pomoc biedakom, biorąc bardzo czynny udział w akcji ratunkowej i pocieszaniu strapionych. Przyczyną pożaru, jak zwykle, jest nieostrożne obchodzenie się dzieci z zapalnikami. Szkody obliczają na 15.000 złr. Pogorzelcy asekurowani.

Nekrologja. Szymon Sas Hreczyniec Kulczycki, junkier wojsk rosyjskich, żołnierz za wolność ojczyzny z roku 1863/4, żołnierz wojsk tureckich, papieskich, meksykańskich, leśnik dóbr biskupstwa przemyskiego, po ciężkiej słabości, opatrzony Sw. Sakramentami, zmarł dnia 16 b. m. w 62 roku życia w Równem.

Konkurs. Wydział Towarzystwa przyjaciół muzyki krakowskiej „Harmonja“ ogłasza konkurs na posadę dyrygenta orkiestry „Harmonji“ z obowiązkiem złożenia kaucji.

Podania składać należy do dnia 31 lipca b. r. na ręce sekretarza p. Charzewskiego, Kraków, Kopernika 17, gdzie także o bliższych warunkach poinformować się można.

Konkursy rozpisują: Wydział powiatowy w Brzesku na posadę urzędnika technicznego z poborami 1900 złr., prawem do pięciu dodatków pięcioletnich po 120 złr. i prawem do emerytury. Termin do 1 sierpnia. — Sął krajowy wyższy w Krakowie na posadę woźnego z poborami 562 złr. 50 ct. i mundurem. Termin do 17 sierpnia.

Konkursy rozpisują: Rada szkolna krajowa na posadę nauczyciela głównego w seminarjum nauczycielskiem żeńskim w Krakowie głównie do matematyki i fizyki; termin do 30 b. m.

Konkursy rozpisują: Prezydium namiestnictwa na posadę sekretarza powiatowego w X randze z terminem do końca lipca.

Konkursy rozpisują: Prezydium sądu krajowego we Lwowie na posadę urzędnika wykonawczego w X randze. Termin do 25 sierpnia.

Na dotkniętych powodzią złożono następujące datki: Skarbnik komitetu J. K. 1 złr., ks. J. Krzeniński 10 złr., X. E. S. 50 ct., Jossé 1 złr., składka w kościele św. Anny 3745 złr. i kop. 37, ks. dr. Julian Bukowski 10 złr., ks. kan. dr. Sips 10 złr., I. P. 1 złr., Brodecka Eleonora 3 złr., pułkownikowa K. K. 20 złr., ks. Jan Figwer 2 złr., ks. Łabaj 25 złr., H. K. 2 złr., nauczyciel z Kłeparza 1 złr., Jan Uziembło od Krak. Klubu szachistów 10 złr., z listy ks. kan. Bandurskiego: Książę Biskup krakowski 100 złr., ks. J. Gawroński 10 złr., ks. kan. Bandurski 10 złr., ks. Stefan Skoczynski 5 złr., ks. Józef Kulinowski 1 złr., ks. Stefan Bartynowski 1 złr., ks. M. Rottermund 1 złr., ks. Fox 10 złr., ks. dr. Wine. Miś 5 złr., ks. Dobrzański 1 złr., X. S. P. 3 ruble, prof. dr. Jordan 10 złr., Stanisław Meus 2 złr., Florjan Bielak, szewc z Radomyśla 1 złr., Wincentowice Stępowscy 20 złr. Razem 31095 złr. i rubli sr. 337. Kraków, dnia 26 lipca 1899 r. Jerzy Kraskowski.

Gabryelski (Krzysztofory, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki **Petrof** z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 300 złr.

HUMOR.

— Wujaszku! chciałem gdzie w prywatnej kasie mieć łatwy kredyt, bo gotówka zda się. A, jak wiesz, wuju, mam wieś ładną przecie! — Tak do Zagłoby rzekł raz Roch w sekrecie.

— Owszem, mój Rochu, chętnie ci pomogę. Odrzekł Zagłoba, bo znam dobrze drogę. Do banków, które dają grosz w potrzebie. Lecz naprzód, proszę, weź... ha! ha! na siebie!

— Po co się ze mną żeniłeś?... Czy ja za tobą latałam?... —

— Moja droga, i łapka na myszy za myszami nie biega!...

Otwarcie targowicy na bydło.

We czwartek o godz. 9 rano odbyło się na Prądniku Czerwonym uroczyste otwarcie targowicy na bydło opasowe i nierogaciznę, przy współudziale bardzo licznie zgromadzonych członków Rady miejskiej krakowskiej z prezydentem Friedleinem na czele. W obecności dyrekcji „Związku hodowców i handlarzy bydła“, na którego czele stoją pp.: Mieczysław hr. Dunin Borkowski, jako prezes Rady nadzorczej i dyrektorzy: poseł dr. Henryk Wielowiejski, p. Leon Liss, dr. Wincenty Bałaban i p. Henryk Potworowski, tudzież w asystencji licznie zaproszonych gości i przedstawicieli prasy.

Otwarcie zajął prezes hr. Borkowski, który szczegółowo wyjaśnił historję powstania nowej instytucji, zaznaczając, że handel bydłem przyniesie dla kraju, obywateli, jak i konsumentów, nieocenione korzyści tylko pod tym warunkiem, jeżeli będzie prowadzony wspólnymi siłami. W tym celu dzięki inicjatywie dobrze myślących ludzi, a przede wszystkim dzięki trudom posła dra Wielowiejskiego (huczne brawa i oklaski), powstało „Towarzystwo hodowców i handlarzy bydła“, które przy poparciu Rady miejskiej krakowskiej objawiając nowe budynki kontumacyjne, urządzać będzie co tydzień targi na bydło i nierogaciznę przywożone do Krakowa z całego kraju.

Następnie zabrał głos prezydent Friedlein, zaznaczając, że miasto Kraków było dotąd spaścizną świetnej historycznej przeszłości. Żyłoby zabytkami i pamiątkami, które są drogim skarbem dla serca każdego Polaka. Prócz tego miasto to jest ogniskiem nauki i sztuki. Ale te dwa tak piękne czynniki nie wystarczały dotąd wcale i stałoby się w życiu Krakowa pewna martwota. To też od dłuższego czasu miasto starało się, aby się w niem rozwinął handel i przemysł. Założenie kontumacji wielkim kosztem, bo 400.000 złr., nie powiodło się wskutek nieszczęśliwego pomoru na bydło. To też z wielką radością powitało obecnie miasto myśl zaprowadzenia tygodniowych targów na bydło na Czerwonym Prądniku. Zaznaczywszy w dalszym ciągu, że handel jest jakby delikatna roślina, którą pielęgnować należy wytrwale i z wielką troskliwością, złożył nowo powstałej instytucji i od całego miasta życzenia powodzenia i pomyślności.

Trzecim z rzędu mówcą był poseł dr. Wielowiejski, który oświadczył, że myśl podjęta we wschodnich częściach kraju, przyjęła się dzięki tylko przychylności Krakowa. Ważną tu rolę odegrało poparcie sfer rządowych, a przede wszystkim delegata p. Laskowskiego, jak niemniej i cechu rzeźników, szczególnie zaś prezesa tego cechu p. Armólowicza, za co im mówca w imieniu Towarzystwa serdecznie składa podziękowanie. Co do programu na przyszłość, to mówca sądzi, że instytucja przyniesie jeszcze więcej obecnie korzyści z chwilą, gdy otwarta zostanie dla przewozu bydła praska granica. Koło polskie wraz z ministerstwem spraw zagranicznych robi w tym kierunku usiłowania, które w najbliższej przyszłości pomyślnym zostaną uwieńczone skutkiem. Kończąc zaprasza wszystkich obecnych na otwarcie pierwszego targu.

Po odczytaniu przez prezesa hr. Borkowskiego telegramów nadesłanych z życzeniami od hr. Franc. Mycielskiego, prezesa Tow. Rolniczego, tudzież od posłów Karola Czeczka i Aug. Sokołowskiego, od prezesa lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej p. Poratyńskiego i dyrektora kolei państwowych p. Horszkiewicza, zgromadzeni goście oprowadzani przez zarząd zwiedzili miejsce targu, gdzie właśnie co wyładowano przeszło 150 sztuk opasowego bydła, przywiezionego ze wschodniej Galicji, które wiedeńscy i krakowscy konsumenci w mig rozkupili.

Przypatrzmy się bliżej terenowi nowo założonej, a tak pożytecznej instytucji.

Jest to wielki obszar na Prądniku Czerwonym w miejscu i w budynkach, gdzie była dawniej kontumacja miejska.

W głównym pawilonie pomieszczono restaurację, kancelarję i mieszkanie dyrektora p. Fr. Mielęgo, biuro kasy zaliczkowej, urzędu pocztowego i kolejowego. Stajnie kontumacyjne świeżo odrestaurowane, zaopatrzone w nowe żłoby, tudzież ułożono wzdłuż całej długości targowicy pomost dla widzów biorących udział w targu. Wzorowo urządzone ścieżki dają możność utrzymywania czystości i warunków sanitarnych, osobne zaś szpitale dla chorego i podejrzanego o zarazę bydła, pozwalają odosobnić niezdrowe sztuki od bezpośredniej styczności ze zdrowym bydłem. W pobliżu stajen umieszczono wielkie wagi, a dalej za stajniami rzeźnię i rezerwoary wodociągowe. Plac targowy połączony jest z głównym torem kolei północnej szynami, i w ten sposób dostawcy i odbiorcy ułatwione mają wyładowanie i ładowanie bydła i nierogacizny.

Targowa kasa zaliczkowa urządzona funduszami Banku hipotecznego, daje możność kredytu osobistego na dogodnych warunkach, przyczem z udzielenia pożyczek dyrekcja nie będzie ciągnęła żadnych zysków, doliczając do bankowego procentu tylko własne koszty administracyjne.

Biuro dyrekcji targowej składa się obecnie z dyrektora, gospodarza i jednego pisarza, personal ten jednak powiększony będzie w miarę rozwoju interesów.

Targi na bydła rogaciznę odbywać się będą we czwartki, na nierogaciznę zaś w poniedziałki i piątki każdego tygodnia. Prócz tego nowe targowisko, posiadając odpowiednie urządzenie, stanowi może stację przeładowczą dla bydła transportowanego z odleglejszych okolic do Wiednia lub dalej. Bydło lub nierogacizna niesprzedane na jednym targu, znajdzie pomieszczenie do następnego targu, ponieważ na placu targowym znajdują się zapasy siana i wszelkiego rodzaju paszy.

Po zwiedzeniu targu zasiadli wszyscy do stołu zastawionych stołów, gdzie wśród bardzo cżywionej, toastami przeplatanej rozmowy, święcono ten dzień uroczysty. Honory domu z iście polską, wykwinną gościnnością pełnił prezes hr. M. Borkowski, który rozpoczął ucztę od wniesienia toastu za zdrowie Najjaśniejszego Pana, tak gorliwie popierającego u nas wszelkie nauki, sztuki, handel i przemysł. Dr. Nowosielecki, nowo mianowany starosta krośnieński, obecny jako reprezentant rządu, podziękował prezesowi za tę pamięć o monarchii i podnosząc ważność wspólności obywateli wiejskich z mieszczanami, wniósł kieliuch na pomyślność nowej instytucji. Poseł Wielowiejski pił zdrowie prezydenta miasta p. Friedleina, a hr. Borkowski zdrowie nieobecnego delegata pana Laskowskiego w ręce dra Nowosieleckiego tudzież hrabiny Antoniowej Potockiej. P. Szycc pamiętał o krakowskim cechu rzeźników, którego tło zawsze było katolickie i religijne, przyczem podniósł zasługi prezesa tego cechu p. Armólowicza.

W całym szeregu następnych toastów, gdzie o nim z obecnych nie zapomniano, podnieść przede wszystkim należy przemówienie prezydenta Friedleina, który wychylił kieliuch na pomyślność obywateli wiejskich okolicznych i toast posła Wielowiejskiego, który pił na zdrowie władz sanitarnych a przede wszystkim nieobecnego rady weterynaryjnego Timofajewicza, dra Ratkowskiego i weterynarza powiatowego p. Klicha. Nie zapomniano również i o redakcjach pism i w ręce obecnych reprezentantów wypito zdrowie prasy krakowskiej.

W zamian za gościnność, z jaką hodowcy i inicjatorzy nowej targowicy przyjmowali rano u siebie licznie zgromadzonych konsumentów i handlarzy bydłem, ci ostatni zaprosili dyrekcję i Radę nadzorczą Towarzystwa na dzisiejszy wieczór do cechu rzeźników krakowskich na Kotłowie, gdzie również odbędzie się uroczysta ucztą z okazji otwarcia tej nowej instytucji.

Ostatnie depeze Głosu Narodu.

Cheb 27 lipca. Przeciw nowemu podatkowi od cukru urządzili tu wczoraj niemieccy narodowcy, socjalni demokraci i kobiety demonstrację. Odbyło się mianowicie zgromadzenie, złożone z kilku tysięcy uczestników, na którym wygłoszono mowy w tak ostrym tonie, że reprezentant rządu musiał mówcom kilka razy przerwać, a w końcu nie dopuścił do głosowania nad rezolucją, wystylizowaną w bardzo ostrym tonie.

Berno 27 lipca. *Lidove Noviny* donoszą, że adjunkci w Roemerstadt dr Holaschke i Primavesi, po przeprowadzonym przeciw nim śledztwie dyscyplinarnym, zostali skazani na przeniesienie za karę. Zarówno obaj sędziowie, jak i nadprokuratorje państwa wniosły przeciw temu wyrokowi odwołanie.

Najwyższy trybunał zaostriżył karę w ten sposób, że oprócz przeniesienia, skazał obu jeszcze na kary pieniężne. U Holaschkego wynosi ta ka-

Niezwykła nowość! Fabryka tutek RUDOLFA HERLICZKI

w Krakowie, pl. Maryacki 1. 1.,

1540

ogłasza, że każdy z Szanownych odbiorców, zamawiający 1000 tutek może mieć tutki z swemi początkowymi literami.

Nieźródnana dobroć bibutki!

Nieźródnana czystość w wykonaniu!

ra trzecią część rocznej płacy, u Primavesi'ego zaś całą roczną płacę (1600 zlr.) Nadto muszą obaj ponieść koszty postępowania sądowego. — Jeneralny prokurator wnoszący wydalenie obu ze służby. Obaj skazani należą do niemieckiego stronnictwa radykalno-narodowego.

Monachjum 27 lipca. Prokuratorja państwa wytoczyła skargę przeciw protestanckiemu proboszczowi Braeulichowi z Wetzdorfu, który w kawiarni Luitpolda w Monachjum wygłosił odczyt publiczny o ruchu „Los von Rom“.

Paryż 27 lipca. Jeden z przyjaciół jenerała Négrier oświadczył korespondentowi dziennika *Gaulois*, że Négrier nie wydawał nigdy żadnego okólnika do armji, a sąd swój o sprawie Dreyfusa ustnie tylko wyraził.

Londyn 27 lipca. Donoszą, że prezydent republiki San Dominico, Heareux, został zamordowany.

Madryt 27 lipca. Jeneral Weyler przemawiał w senacie za zmniejszeniem kontyngentu armji, wyraził się przytem, że stosunki kraju są takie, że należy obawiać się powszechnej rewolucji, w której zresztą może jest jedyny ratunek dla Hiszpanji.

Opawa 28-go lipca. W połowie sierpnia odbędzie się tu wielki wiec ogólnonieemiecki.

Wiedeń 28 lipca. Zgromadzenie związku demokratycznego przeciw projektowi reformy wyborów gminnych zostało rozwiązane przez przedstawiciela władzy.

Wiedeń 28 lipca. Wczoraj odbyło się zgromadzenie niemiecko-liberalnego stronnictwa, celem zaprotestowania przeciw §. 14 i nowym podatkom. Ponieważ mówcy zaczęli gwałtownie rządzić, komisarz rządowy rozwiązał zgromadzenie. Na ulicy przyszło do starcia z policją, wskutek czego aresztowano kilka osób.

Grac 28 lipca. Radca miejski Feichtinger zwołał tu wielki wiec protestujący przeciw §. 14. Podczas obrad wtargnęli socjaliści do sali. Powstała bójka, w której Feichtingera do krwi obito.

Berlin 28 lipca. *Local Anzeiger* donosi z Bruskeli: Książę Wiktor Napoleon zaprzecza stanowczo rewelacji paryskiego *Siecle* o rzekomym spisku bonapartystycznym i oświadcza, że klub „Petit Chapeau“ nie ma żadnych celów politycznych, ale zbiera tylko rzadkości z epoki Napoleońskiej, a cesarzowa Eugenia przysięgła sobie, że już nigdy nie będzie się mieszała do polityki. Odnośnie do najnowszych zajęć w armji oświadczył książę: „Napoleon popierałby za wsze armję przeciw wszystkim.“

Berlin 28 lipca. W dobrze poinformowanych kołach utrzymują ponownie, że od 10 dni toczą się między rządami francuskim a niemieckim układy co do wyładowania Wilhelma II w Cherbourg lub Breście w pierwszych dniach sierpnia.

Petersburg 28 lipca. Z dniem 1 sierpnia (st. st.) zostaje wprowadzoną w życie nowa taryfa dla przewozu zboża na kolejach rosyjskich. Onegdaj wyjechała stąd komisja, wydelegowana przez zjazd przedstawicieli kolei żelaznych, celem zbadania warunków przewozu zboża. Komisja ta uda się do Baku, Groźnego, Moskwy, Warszawy, Odessy i Kijowa.

Petersburg 28 lipca. Na rozkaz cara wybrana w dniu 27 kwietnia 1897 r. rada słowiańskiego Towarzystwa dobroczynności obejmuje powtórnie zarząd tego Towarzystwa. Pozostają więc na dotychczasowych stanowiskach prezydent hr. Ignatiew i inni członkowie rady, wybrani przed trzema laty.

Petersburg 28 lipca. Wczoraj odbyło się uroczyste spuszczenie zwłok następcy tronu do grobów cesarskich w cerkwi petropawłowskiej w obecności cara, carowej-matki, księcia duńskiego Waldemara, oraz członków cesarskiej familji.

Konstantynopol 28 lipca. Patriarcha armeński-gregoriański wręczył wczoraj Porcie listę zamordowanych Armeńczyków i sprawozdanie o rabunku Kurdów popełnionym w Sandżaku Musz i w wilajecie Erzerum.

Cetynja 28 lipca. Wczoraj przed południem czarnogórski następcę tronu wraz ze swą narzeczoną przybył tu z Antivari, entuzjastycznie przyjmowany przez ludność. Po południu odbył się ślub, w którym brali udział: przedstawiciel cara Mikołaj, następcę tronu grecki, syn króla włoskiego, ks. Karageorgiewicz, Battenberg oraz Chakir basza. Po ukończonej ceremonji ślubnej udała się para nowożeńców do pałacu panującego księcia Mikołaja.

Belgrad 28 lipca. Proces przeciw Knezevicowi i aresztowanym członkom stronnictwa

radykalnego ma się rozpocząć w dniach najbliższych. Przypuszczają, że tak Tauszanowicz i Pasicz, jak i inni uwięzieni politycy zostaną skazani na śmierć przez powieszenie.

Adjutant Milana, podpułkownik Lukics, który przy zamachu otrzymał ranę, nie jest jeszcze wyleczony, jakkolwiek kulę wydobyto z prawego ramienia po zastosowaniu promieni Röntgena.

Paryż 28 lipca. Ajencja Hawasa zaprzecza pogłoskom, jakoby pomiędzy władzą wojskową a prefekturą policji w Rennes, wybuchł zatarg z powodu środków ostrożności zarządzonych ze względu na utrzymanie porządku podczas procesu Dreyfusa.

Paryż 28 lipca. W procesie Dreyfusa będzie zaznawano przeszło 100 świadków *pro* i *contra*.

Paryż 28 lipca. Na giełdzie tutejszej krążyły pogłoski o dymisji jenerałów Jamenta i Hervé, członków najwyższej Rady wojennej, z powodu sprawy jenerała Négrier. Nastąpiło wskutek tego silne obniżenie się rent. Pogłoski okazały się jednakże bezpodstawnymi.

Cap Haitien 28 lipca. Ajencja Hawasa notuje pogłoskę, że prezydent republiki dominikańskiej, jeneral Heureux, został zamordowany przez niejakiego Ramona Caceres, a prowizorycznie rządy po nim objął wiceprezydent republiki, Figuerro.

II. Nowe podatki spożywcze. Z kolei przystępuje *Gaz. lwowska* do omówienia nowego podatku od cukru.

Na uwagę zasługuje tutaj przedewszystkiem zniesienie obecnej pierwszej klasy bonifikacji wywozowej przy zatrzymaniu nadal dwóch innych premij, wynoszących 1 zlr. 60 ct. i 2 zlr. 30 ct. Zniżono atoli minimalną t. zw. polaryzację dla cukru obecnej drugiej klasy z 93 na 90 procent, a dla cukru obecnej trzeciej klasy bonifikacyjnej z 99.5 na 99.3 pre. Ta zmiana przyczyni się do tego, iż także tańsze rafinady będą mogły być wywożone za wyższą, niż dotychczasową bonifikację i na tem właśnie polega znaczne popieranie eksportu rafinady. Suma maksymalna bonifikacji wywozowych ma i nadal wynosić 9 milionów zlr. Utrzymanie tej sumy poddyktowane zostało tendencją niepodkopywania na targu międzynarodowym zdolności konkurencyjnej cukru austriackiego. Równocześnie wszakże minister skarbu otrzymał upoważnienie do obniżenia, a nawet zastawiania bonifikacji wywozowych na ten, co prawda mało prawdopodobny wypadek, gdyby inne kraje, produkujące cukier z buraków, obniżyły, lub zupełnie zniosły premje wywozowe od cukru.

Ciągły wzrost wywozu austriackiego cukru, w czem biorą główny udział wielkie fabryki, stawia w w bardzo trudnym położeniu mniejsze fabryki, które nie są w stanie produkować w takich samych, a nawet w zbliżonych rozmiarach, co więcej, są one do pewnego stopnia zagrożone, a to wskutek tych wielkich zwrotów bonifikacyjnych, które przewyższają granicę maksymalną premij wywozowych, ustanowioną na 9 milionów zlr.

W Niemczech n. p. zaprowadzono celem ich ochrony podatek od przedsiębiorstw. Rząd austriacki stara się osiągnąć ten cel z pomocą odpowiedniego podziału zwrotów premij wywozowych, osiągniętych po nad wzmiankowaną sumę maksymalną. Przytem rząd stara się zapobiedz hiperprodukcji i wyrównać różnice kosztów produkcji, jakie zachodzą w rozmaitych, co do rozmiarów produkcji, fabrykach. Czyniąc zadość życzeniom kół przemysłowych, rozciągnięto system progresywnego obciążenia tylko na produkcję cukru surowego. Niepodobna nam tutaj określać szczegółowo, w jaki to sposób nastąpi owo progresywne obciążenie; ograniczamy się tedy tylko na wzmiankę, że nowe w tej mierze przepisy mają w pierwszym rzędzie na oku ile możliwości równomierny podział ciężarów, ochronę krajowej produkcji i zapewnienie możliwych ułatwień mniejszym przedsiębiorstwom.

Odpowiedzi od Redakcji.

WPan R. B. w Tarnowie. Nam się zdaje, że nie warto strzelać z tak wielkiej armaty do takich małych! much. Pan Lewakowski w Hadze zasługuje co najwyżej na humoreskę. Co zaś do Bojki, przestaliśmy wierzyć w jego samodzielność; niestety, coraz częściej staje się on tylko tubą, przez którą gadają żydki z „Kurjera lwowskiego“ i hańskie arlekińki. Nie tracimy jednak jeszcze nadziei, że zdrowy instynkt polskiego chrześcijańskiego chłopca obudzi się przeciw kiedys w Bojce, który doprawdy wart jest lepszemu losu!

„GŁOS NARODU“

Szanownych Prenumeratorów prosimy uprzejmie o wezwanie wznowienie przedpłaty, która wynosi:

w Krakowie:

do końca roku zlr. 6.70
do końca września „ 2.70
za sierpień „ 1.35

na prowincji:

do końca roku zlr. 8.40
do końca września „ 3.40
za sierpień „ 1.70

Każdy nowoprzystępujący abonent otrzyma początek drukującej się, nader sensacyjnej powieści p. t.

DZIEWCZYNY BEZIMIENNE

przez Wilke Collinsa (drukowanej w feljtonie), jak i początek romansu pod tyt.:

„WSKRZESZENIE“

przez Lwa hr. Tołstoja w przekładzie z rosyjskiego przez Włodzimierza Lewickiego.

Prenumeratorowie *Głosu Narodu* mogą otrzymać po zmniejszonej cenie „Mody Paryskie“, wraz z dodatkiem powieściowym za 90 ct. kwartalnie zlr. 3.60 rocznie.

Nadto każdy nowoprzystępujący prenumerator otrzymuje początek drukowanego w osobnych tygodniowych dodatkach

WYBORU DZIEŁ KAROLA DICKENSA

a w szczególności głośnej w literaturze, humorystycznej obyczajowej powieści Dickensa p. t.:

KLUB PICKWICKA.

Kolej państwowa.

Odjazd z Krakowa.

Do Wiednia: godz. 2 popoł.; godz. 10 wiecz. (posp.); godz. 7 minut 25 zrana (posp.); godz. 5 minut 32 zrana; godz. 2 minut 31 popoł. (błyskawiczny). Do Oświęcimia: godz. 6 minut 40 popoł. Do Trzebnia: godz. 3 minut 10 popoł. Do Lundenburga: godz. 9 minut 20 przedpołudniem. Do Wrocławia: godz. 7 minut 25 zrana (posp.); godz. 5 minut 32 zrana; godz. 9 minut 20 przedp.; godz. 2 minut 31 popoł. (blysk.); godz. 6 minut 40 wiecz. Do Berlina: godz. 2 minut 31 popoł. (blysk.); godz. 7 minut 25 zrana (Express); godz. 6 minut 40 wiecz.

Do Warszawy: godz. 6 minut 40 wieczorem (posp.); godz. 9 minut 20 zrana; godz. 5 minut 32 zrana. Do Piotrkowa: godz. 3 minut 10 popoł. Do Mysłowic: godz. 3 minut 10 popoł.; godz. 9 minut 20 zrana; godz. 5 minut 32 zrana. Do Żywca przez Działdów i Bielesko: godz. 9 minut 20 zrana; godz. 7 minut 25 zrana (posp.); Do Bieleska: godzina 2 popoł., godz. 2 minut 31 popoł.

Do Pragi czeskiej przez Przerów i Dłomuniec: godzina 2 popoł.; godz. 5 minut 32 zrana; godz. 7 minut 25 zrana. Do Dłomuńca: godz. 2 minut 31 popoł.; godz. 9 minut 20 zrana; godz. 10 wieczorem. Do Opawy przez Schönbrunn: godz. 2 popoł.; godz. 2 minut 31 popoł.; godzina 9 minut 20 zrana; godz. 7 minut 25 zrana; godz. 5 minut 32 zrana; godz. 10 wieczorem.

Do Budapesztu przez Bogumin i Cieszyn: godz. 7 minut 25 zrana; godz. 10 wieczorem. Do Cieszyna przez Działdów i Bielesko: godz. 9 minut 20 zrana; godzina 2 popoł.; godz. 2 minut 31 popoł. Do Berna przez Przerów: godzina 7 minut 25 zrana; godz. 2 minut 31 popoł.; godz. 10 wiecz.

Do Katowic: godz. 5 minut 32 zrana; godz. 7 minut 25 zrana; godz. 9 minut 20 przedp. Do Bytomia: godz. 2 popoł.; godz. 7 minut 25 zrana; godz. 5 minut 32 zrana; godzina 9 minut 20 przedpołudniem; godz. 2 minut 31 popoł.

NADESŁANE.

Dr Henryk Sokolowski 2328

b. asystent Kliniki chorób skórnych i wenerycznych prof. dra Antoniego Rosnera, b. I-szy sekundarjusz na oddziale prof. dra Pareńskiego mieszka obecnie przy ulicy Szewskiej Nr. 12 i udziela porady lekarskiej w chorobach skórnych, wenerycznych i wewnętrznych.

Szkoła dramatyczna

W dniu 16 Sierpnia zostaje otwarta. Zgłoszenia uczniów i uczennic przyjmuje się każdodziennie aż do dnia 1 sierpnia pomiędzy godziną 3—5. 2363

St. Knake-Zawadzki, Siemiradzkiego 8.

O kotłarni St. Pichla w Krakowie proszę czytać w inseratach.

SKŁAD FORTEPIANÓW W. Barabasz i Sp.

Kraków, Rynek 89, ptr. I. 2158

Szan. P. T. odbiorców zawiadamia się, że

Woda Mineralna „ANDERSDORFSKA“

Tegorocznego czerpania, jest do nabycia tylko

w Głównym Składzie na Kraków 2287

przy ulicy Jagiellońskiej l. 7.

A. BERNACKI krawiec POLECA

w Krakowie ul. Sławkowska l. 6

vis à vis Hotelu Saskiego

terjałów niezrównanych pod względem trwałości i wytrzymałości po cenach najprzystępniejszych. Wszelkie zamówienia w zakresie fachu wchodzące wykonuje ściśle na czas oznaczony, według najwiewszych żurnali, gustownie, trwale i tanio. Wypożycza ubrania frakowe, karaję i kontusze do fotografii.

Ceny bardzo przystępne.

Fotel dla chorych

składany i wyscielany, bardzo mało używany, **tańdo do sprzedania.**

Wiadomość w Dziale inseratowym „Głosu Narodu“ 2382 2 2

Za 13 złr.

gotówka, lub 16 złr. w spłaćalnych ratach tygodniowych po 50 ct. albo 2 złr. miesięcznie dostać można elegancką

Menzeuhauera gitarową

CYTRĘ

na której w bardzo krótkim czasie **każden**, choćby wcale nie muzykalny różne kawałki wygrać może. Instrument ten przy spłaćaniu rat tak niskich znajdować się może tak u bogatego, jak i u biednego. Zamówienia z prowincji lub z Krakowa przesłać kartką korespondencyjną przyjmuje apoważniony Zastępca p. M. Lang, Kraków, Jagiellońska Nr. 7, który udziela wszelkich bliższych szczegółów. 2303 5 0

W składzie fortepianów Pianin i Harmonij

J. Radziszewskiego i Spółki 2159

Sprzedaż, zamiana, wynajem, przy odpowiedniej gwarancji sprzedaż na raty.

Rynek główny Nr. 29. Kraków.

Znakomity

Odleżały Rum

w butelkach po złr. — 95, 1 20, 1 50, 1 70 i złr. 2 20, oraz na litry.

Biały Arak złr. 1 80,

„Mandaryn złr. 2 50

doskonały ocet winny

z wina tokajskiego po złr. — 75 za 1/1 litr. butelka. — 40 „ 1/2 „

oraz **Oliwa Nicejska** (Huile Vierge) — na składzie u

Juliusza Groszego

W KRAKOWIE 2162 Rynek, Pałac Spiski.

Maszynista

drukarski 2345 poszukuje kondycji. — Łaskawe zgłoszenia poste rest. „Dunio 14“ Kraków.

KONKURS na Gospodynię kasyna

z terminem wnoszenia ofert do 10 sierpnia r. b. celem objęcia obowiązków z dniem 1 września r. b. ewentualnie wcześniej, rozpisuje **Kasyno Urzędnicze w Sierszy p. Trzebinia**, które też poda bliższe szczegóły. — Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 2340 3 3

Willa w Szczawnicy

tuż przy Zdrojach nad głównym deptakiem, gdzie grywa muzyka; najpiękniej: za, piętr. z wieżycą, 3 werandami o 10 pokojach z umeblowaniem, z pianinem i całym urządzeniem, nawet kuchennym, blisko morgowym parkiem, n-rządzeniem gier i gimnastyki, za 6.000 złr.

jest do sprzedania. Wiadomość w Dziale inserat. „Głosu Narodu“ p. l. 1964.

Aparat fotograficzny

regny, Auschütza, form. 9x12 mało używany, jest zaraz do sprzedania. Oglądać można między godz. 3—4 popołud. ul. Stachowskiego 1, 101 II ptr., drzwi 6. 2373

Surową Kawę

wyborną, wielkoziarnistą, „Kampinas“

znakomitą w smaku, przesyła **JAN KUBRYCHT**, właściciel handlu korzennego w Pradze, Małe Strane, w woreczkach płóciennych 5-cio kilowych po cenie 6 złr franco. Ten sam gatunek kawy palonej za 7 złr 19 9 0 10

Nowa Kamienica I ptr.

7 okien frontu, dobrze zbudowana w Podgórzu tania do sprzedania. Adres właściciela poda dział ins. „Głosu Narodu“ 2206 9 0

Realność

z ogrodem, do sprzedania w Wieliczce. — Wiadomość u p. **FRANCISZKA AYWAŚA** w Wieliczce, ul. Krzyszkowska. 2315 5 5

Potrzebny zaraz lub od 1 go października

Rządca ekonomiczny

z dobrej rodziny, kawaler, znający się na chowie inwentarza, do zarządu majątkiem pod Krakowem.

Świadectwo wymagane. Wiadomość: **Zarząd dóbr Wrzasowice** o. p. Świątniki górne. 2302 0 0

Zmiana Lokalu. SKŁAD MAKI i KRUPEK

istniejący przeszedł 50 lat w starych Sukiennicach i przy ul. św. Jana w Krakowie **Władysława Rutkowskiego** przeniesiony został dn. 15 bm. **na ul. Szczepańską L. 11** obok handlu p. Nagla. Łaskawym względem Wielmożnych Pań Gospodyń poleca nadal swój **skład maki i krupki**, które sprzedaje po umiarkowanych cenach. 2275 **Władysław Rutkowski.**

SKLEP

z konsensami, dobrze prosperujący, z powodu stosunków rodzinnych, **jest do odstąpienia.** — Bliższa wiadomość: **K. J. Szczurowa.** 2350 3 3

Ola ludzi zamożnych

lubiących komfort, wygodę, spokój, świeże zdrowe powietrze, piękny kwiatowy i owocowy ogród, wspaniały widok na okolicę, jest

Willa „Cacko“

blisko Krakowa, 10 minut od Ryńku — **do sprzedania** i zaraz do objęcia. — Wiadomość: **Jan Strycharski**, Kraków, ulica Jagiellońska Nr. 7. 1394 8 20

Kasa Wertheimowska

Nr. 1, jest tania do sprzedania. Wiadomość przy ul. Granicznej 1. 103, u stróża. 2354 3 3

Poszukuję pokoika kawalerskiego, przy rodzinie wraz z całodziennym utrzymaniem. — Zgłoszenia przyjmuje **mleczarnia P. Majera**, ulica Św. Krzyża Nr. 7. 2366 2 2

RENKŁODY do smażenia

piękne, duże, przesyła franco w 5 kłgr. koszyczkach pocztowych à 1 60 złr. 2351

A. HOFFMANN

Nyregyhaza (Ungarn).

Dwóch UCZNIÓW

do handlu kolonialnego i delikatesów **znajdzie zaraz umieszczenie.** Bliższa wiadomość w dziale inser. „Głosu Narodu“ 2369

Rządca ekonomiczny

kawaler, **poszukuje posady** od 1-go października b. r. lub zaraz. — Zgłoszenia nadsyłać do działu inseratowego „Głosu Narodu“ pod Nr. 8. 2379 2 3

Patentowana NOWOŚĆ Sensacyjna!

Gorsety z błyskawiczną odmianą brykli bez szycia, **Gorsety siatkowe** po 2 złr. 80 ct. **Gorsety batystowe** po 5 złr. **Gorsety od 1 złr. wzwyż**, — poleca

PAROWA FABRYKA

Federera & Piesena z Pragi

Kraków, ul. Grodzka L. 4. 2265

WEJŚCIE TYLKO Z ULICY!

Obwieszczenie.

Celem wydzierżawienia prawa propinacji w Bochni i okolicznych miejscowościach odbędzie się

w dniu 17-go sierpnia 1899 r.

publiczna licytacja w biurach Magistratu.

Licytacja odbędzie się zapomocą pisemnych ofert, które przyjmowane będą w dniu licytacji do godziny 11 1/2 przed południem. Później wniesione oferty uwzględnione nie będą. Jako cenę wywołania ustanożyła się: a) za prawo propinacji w Bochni kwota 18.000 złr.; b) za prawo poboru dodatków komunalnych od trunków kwota 18.000 złr.; c) za prawo propinacji w gminach Trynaitis, Wójtostwa, Chodnice, Podęworze, Dotuszyce, Kurów, Krzyżanowice Małe, Krzyżanowice Wielkie, Wągora ad Proszówki, Kalanów, Łapczyca, Książnice Wielkie i Małe, Chełm Skarbowy i Kościelny, Siedlec, Moszczenica, Topolina, Karolina ad Krzeczów, Proszówki, Brzeźnica z Przysiekami i Gorków z Rudami kwota 7.800 złr.; d) za najem realności 1 348 w Bochni, kwotę 300 złr; e) za najem karczem i gruntów w Książnicach, Chełmie, Siedlecu, Kolanowiu i Łapczycach, kwotę 960 złr. rocznie; Do każdej oferty marką stemplową na 50 ct. opatrzonej, ma być dołączone wadium, w wysokości 10% oferowanej sumy. Bliższe warunki przejrzeć można w Magistracie. **Bochnia dnia 17 lipca 1899 r.**

Burmistrz Dr. Mail.

Oduzuaczone 6 złotymi, 8 srebrnymi medalami i 30 dyplomami.

„Kwizoy Płyn Testyrujący“

Cena 1 flaszki złr. 40 ct. a. w.

C. I. K. uprz. Woda do mycia koni.

Od 35 lat w Stajniach dworskich, większych stajniach Wojskowych i prywatnych w użyciu do wzmocnienia przed i po wielkich wyjeżdżonych jazdach, przy skurczeniu i steżeniu solegliń Ltd, uposażnia konia do niezwykłej dzielności w legu. — Przewidywają tylko z powyższą marką ochronną we wszystkich aptekach i Drogerjach Austro-Węgier. Główny Skład u **Franc. J. Kwizoy** c. k. austr. wegr. i krl. rum. Dostawca Dworu. apt. obw. KORNEUBURG koło Wiednia. 3

Płaszowska parowa

fabryka dachówek i cegieł

Stowarzyszenie zarejestr. z ograniczoną poręką.

(Biuro w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 8)

POLECA: 1709 9 0

dachówki podwójnie walcowane, systemu wienerbergeskiego, w kolorach czerwonym lub czarnym; **rukki drenowe** różnej wielkości.

Dostawy dachówek obejmuje dla wygody P. T. odbiorców wraz z kryciem.

Cenniki i próbki wysyła bezpłatnie.

O liczne zamówienia uprasza *Zarząd.*

Wyborne, naturalne

WINA GRECKIE

AKCYJNEGO TOWARZYSTWA

„ACHAIA“

dla produkcji Win w Patras w Grecji.

SKŁAD GŁÓWNY

Jan Strycharski, Kraków, ulica Jagiellońska L. 7

POLECA:

Sławną Małwazję białą i czerwoną Gutland, dwa szlachetne, z najtroskliwiej wybranych gron, (kapki), najprzedniejsze z Win, jakie słońce południa wydaje. Za butelkę złr. 2 50

Mavrodaphne, czerw. deserowe (lecznicza Małwazja) silne, pełne, słodkie, zastępuje dobry Portwein. Za butelkę złr. 1 75

Malwazja biała, szlachetne, b. pełne Wino słodkie, specjalnego, miłego smaku i charakteru. Za but. złr. 1 75

Achajskie (suche) greckie Shery, niesłodkie, pełne, mocne, jasne. Za butelkę złr. 1 75

Wszystkie powyższe gatunki są także w pół butelkach o 5 ct. drożej.

Cipro czerwone słodkie wyborne. Za butelkę złr. 1 50

Zupełnie białe jasne:

Cephalonia, gładkie, cienkie, b. smaczne „à la Haut Sauternes“ w 1/2 ltr but. 40 ct., 3/4 ltr. but. 60 ct., 1 ltr 80 ct. Hktr. w beczkach od 25 ltr. złr. 70.—

Moscato, wyborne, słodkawe, muszkatałowe, z pięknym bukietem, butelka 80 ct., Hktr. złr. 90.—

Sect, pełne, słodkie, znakomite (zamiast dobrego Węgry) butelka złr. 1, Hktr. złr. 120.

Wina greckie są ozdobą każdego, choćby królewskiego stołu, i zadowolnią nawet najwybredniejszego smakosza i znawcę win.

Sprzedaj i wysyłka na Butelki i Beczki, oraz w oplatających Gąsiorach Demijon po 3, 5, 10 i 15 Ltr.

Wina Austriackie wystaje firmy Reisingera i Synów

„Boxbeutel Steinwein“ dzbanuszek złr. 1.—
 „Imperialmarke“ białe i czerwone, butelka złr. 1 30
 „Goldmarke“ białe i czerwone, butelka złr. 1.—

„Porcyunkula“

obrazek z tekstem polskim, na 4 strony, po 2 ct. 100 sztuk 1 złr. 50 ct. **Obrazki Świętych** wprost na atlasie malowane, po 30 65 i 2 złr., oraz inne po 1 złr., 1 złr. 50 ct. i 2 złr., olejne na porcelanie i blasze, **Etui skórkowe** z obrazkami na porcelanie emaljowane, po 1 złr. 50 ct. i lepsze po 2 złr., — poleca

KAZIMIERZ ZAJĄCZKOWSKI

Specjalny Skład artykułów treści religijnej w Krakowie, plac Marjański L. 8. — **Ramy w wielkim wyborze na składzie.**

Boże zbaw Polskę!

Prześliczna chromolitografia na kartonie, wielkości 14/10 centymetrów, przedstawiająca Najśw. Marię Pannę Częstochowską, otoczoną herbami Litwy i Rusi, w bardzo wiernym wykonaniu. — Na odwrotnej stronie Modlitwa za Ojczyznę, aprobowana przez władzę duchowną. Cena egzemplarza 20 ct., tuzina 2 złr. 2155

Nakład księgarni katolickiej Dra Władysława Miłkowskiego w Krakowie.

Tamże wyszło: Najświetsza Marja Panna Ostrobramska, fotografia matowa w małym formacie tego endownego wizerunku, a na odwrotnej stronie: Modlitwa do N. M. P. o nawrócenie nieprzyjaciół Polski. Cena 15 centów, tuzina 1 złr. i 50 ct. Polecenie naszej Ojczyzny Bogu, ułożył kapłan zakonnik. Cena 5 ct. Litania za nawrócenie Rosjan. Cena 2 ct. Modlitwa za naród nasz i brał prześladowanych. (300 dni odp.) 2 ct.

Zaproszenie do przedpłaty.

Z dniem 1 lipca 1899 r. rozpoczyna się nowy abonament na

GAZETĘ LOSOWAŃ I HANDLOWAŃ

„Merkury“

wychodząca regularnie 2 i 16 każdego miesiąca, bezpośrednio po losowaniach.

„MERKURY“ zawiera dokładny wykaz ciągłych losów austriackich i zagranicznych, listów zastawnych i t. d., rozmaite tabele, kursa oraz popularny dział ekonomiczny, handlowy, asekuracyjny i informacyjny. 1949 8 0

Z końcem roku bezpłatny dodatek:

„ROZNIK FINANSOWY.“

Prenumerata

całoroczna wynosi tylko złr. 1-80 półroczna —90

Numerka okazowe darmo i opłatnie.

Administracja: Kraków, Rynek gł. 5.

!!! Ostrzeżenie !!!

Jedną z firm tutejszych katolickich, utrzymująca Skład Wód mineralnych, posiada zapas starej wody Ondrzejowskiej (Andersdorfskiej) — i chcąc takową wyzbyć, sprzedaje za 2/3 części ceny jak kosztuje na miejscu przy źródle, ostrzegamy więc P. T. Odbiorców, aby takowej, jako bezwartościowej nie nabywali — po wodę zaś tegoroczną, świeżo czerpaną, udawała się tylko do

Głównego składu Wody Ondrzejowskiej (Andersdorfskiej)

w Krakowie, ul. Jagiellońska 7,

lub do poniżej wymienionych firm:

- Edmund Klimek Handel Delikatesów w Rynku G. Zawada
- Rehman & Hendrych Cukiernia w Sukiennicach
- J. Kijak Kawiarnia w Rynku
- A. Frass (J. Kosz) Handel korzeni ul. Grodzka
- J. Zacharski Droguerja ul. Dietla 48
- J. Kirchner Hotel Narodowy ul. Poselska
- Park Krakowski Restauracja
- J. Chociszewski Handel korzeni ul. Kopernika
- W. Konopnicki Długa
- Porzycki i Gawlas Destylarnia ul. Zwierzyniecka
- J. Bieńkowski Handel Delikatesów Podgórze. 2297

Sanatorium i Zakład wodoleczniczy

Bystra obok Bielska

(stacja kolei Działoszka-Żywlec).

W przepysnej górskiej i lesistej okolicy. — Najnowsze urządzenia wodolecznicze: elektroterapia: kąpiele w świetle elektrycznym, gimnastyka lecznicza czynna, bierna i szwedzka, masaż, kuracje dyetetyczne i terenowe. — Z komfortem urządzone sale wspólne: jadalnia, sala konwersacyjna, bilardowa, fumoir i czytelnia; oszklone werandy, tudzież nowy kryty deptak.

Elektryczne oświetlenie wszystkich ubikacyj.

Telefonu międzymiastowego Nr. 191.

CENY UMIARKOWANE.

Prospektów, jakoteż pisemnych i telefonicznych informacji dostarcza każdej chwili 1316 23 30

Zarząd Zakładu.

Pragnącym nabyć

jakiś, zwłaszcza okazalszy wyrób z zakresu kotlarstwa, polecam firmę

St. Pichla, katolika, przy ul. Pijarskiej L. 21 w Krakowie.

Prócz bowiem innych przedmiotów zrobiono mi tam w stylu gotyckim, stosunkowo bardzo tanio, tak piękną chrzcielnicę miedzianą, że ona wszelkich znawców zwraca na siebie uwagę. 2386 1 1

Ks. Ant. Skrudz, w Białce.

„Flora“

W pracowni sukien damskich udzielam lekcji kroju systemem francuskim oraz najświeższym wiedeńskim, po przystępnych cenach. „Flora“ Kraków, ul. Karłowicka Nr. 17. 2379 5 4

Emerytowany Urzędnik

sądowy, przyjmie jedną lub więcej renowacji (kamienie) w administracji. Na żądanie może złożyć i kaucję. — Łaskawe zgłoszenia pod l. 60 1/2 p. res. Kraków. 2364

ZNAKOMITE

Wódki Gdańskie

z Destylarni Białskiej

POMARAŃCZÓWKA 1 butelka 1 złr. 30.
KMINKÓWKA
ZŁOTÓWKA

Do nabycia 2193 4 0

w „Składzie Win Greckich“ Kraków, Jagiellońska Nr. 7.

Mała flaszką na próbę 35 centów.

TOWARZYSTWO KREDYTOWE i OSZCZĘDNOŚCI

W BIAŁEJ

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z NIEOGRANICZONĄ POREKĄ

udziela pożyczki

i przyjmuje wkładki na oszczędność w nieograniczonej wysokości i płaci od takowych po 5% bez strącenia podatku rentowego.

DYREKCJA.

UWAGA. Dla dogodności P. T. wkładających przesyła Dyrekcja na żądanie bezpłatnie kwitariusze wkładkowe pocztowej kasy oszczędności wolne od portorja (czek pocztowy Nr. 837-902). 224 6 0

Z dniem 15 Sierpnia 1899 r. otwarte zostaną

Krajowe Warsztaty Reperacyjne MASZYN i NARZĘDZI ROLNICZYCH

pod firmą: 2324 3 5

Jan Strzelecki & Adolf Żondra w Krowodrzy Nr. 39.

Do reperacji przyjmowane będą maszyny i narzędzia rolnicze wszystkich firm bez wyjątku. Oprócz tego na składzie będą maszyny i narzędzia rolnicze firmy F. Wichterle oraz własnego wyrobu.

Dla wygody P. T. Rolników będzie na składzie garnitur parowej 6-cio konnej młocarni, wyłącznie służący do wynajęcia. — Bliższej informacji udzieli obecnie: Jan Strzelecki, Kobylany p. Zabierzów pod Krakowem. Zamówienia na maszyny i narzędzia rolnicze, jakoteż zamówienia na wypożyczenie młocarni parowej przyjmuje się z dniem dzisiejszym, które natychmiast skutecznie zostaną. Jan Strzelecki & Adolf Żondra.

W księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie

oraz we wszystkich księgarniach do nabycia:

Berger Hugo. Łatwa metoda gruntownego nauczania się w krótkim czasie języka angielskiego z pomocą lub bez pomocy nauczyciela z kluczem. (Z wymową w języku polskim przy każdym słowie). Nowe wydanie zhr. 2.—, w oprawie zhr. 2-60.
— Łatwa metoda gruntownego nauczania się w krótkim czasie języka francuskiego z pomocą lub bez pomocy nauczyciela z kluczem. Zhr. 1-30, w oprawie 1 zhr. 80 ct. 1771 9 0
— Łatwa metoda gruntownego nauczania się w krótkim czasie języka niemieckiego z pomocą lub bez pomocy nauczyciela z kluczem. Wydanie drugie zhr. 1-30, w oprawie zhr. 1-80.

Błaga o litość!

nieczęściwa staruszka zostająca bez żadnych środków do utrzymania prosząc o wspomnienie jej jakimkolwiek datkiem, — które z grzeczności przyjmie Administracja „Głosu Narodu“. 1877

E. PEGAN

Triest via s. Francesca Nr. 8 wysła z opłatą cła i poczty 5 kilowo paczki

Kawa Ceylon . . . 1 kg. 1 złr. 70
Portoriko . . . 1 kg. 1 złr. 50
Malabar . . . 1 kg. 1 złr. 50
Santos . . . 1 kg. 1 złr. 10

Prócz tego mamy wszelkie inne gatunki w magazynie.

Herbata Souehong 1 kg. 2 złr. 60
5 kg. blaszanka oliwy . . 3 złr. —
5 kg. koszyk cytryn . . 1 złr. 50
5 kg. koszyk pomarańcz 1 złr. 50

Nadto ryż, makarony, orzechy, daktyle, ryby marynowane, wszelkie towary kolonialne i południowe, po cenach najniższych.

Cenniki gratis i franco. — Korespondencja polska. 1821

KSIEGARNIA

Wł. Dra Miłkowskiego w Krakowie

poleca dzieła naukowe pedagoga REUSSNERA:

Najlepsza Metoda

nałatawiejsza do hardzo predklego a grntownego nauczania się języków Oboych hez nauczyciela z objaśnieniem wymowy i z Kluczem na końcu każdego dzieła.

„Samouczek“ Polsko-Niemiecki kurs wstępny [Elementarny] po 15, 30, 52 ct., kurs I-szy 90 ct., — kurs II-gi 2-30 zhr. — komplet (oba kursy) zhr. 3.—.

„Samouczek“ [Polsko-Francuski, kurs I-szy 13 zeszytów, kurs II-gi 24 zeszytów. Gramatyka Polsko-Francuska 10 zeszytów po 22 ct., na zaliczkę wysła się tylko 20, 10, lub 6 zeszytów.

„Samouczek“ [Polsko-Angielski, kurs I-szy zhr. 1-12, kurs II-gi zhr. 1-80, komplet zhr. 2-62.

De nabycia także we wszystkich księgarniach. 23 19 24

Pomocnik gospodarczy

potrzebny jest do prowadzenia małego gospodarstwa. Zgłoszenia: „S. S.“ poste restante Czerwony Prądnik. 2387 1 3

Rower

w bardzo dobrym stanie, tanio do nabycia. Wiadomość w handlu J. F. Fishera Kraków, linia A-B. 2384 1 3

KRAM w Sukiennicach

na pierwszym miejscu, zaraz do odstąpienia. — Wiadomość w Dziale Inzeratowym „Głosu Narodu“. 2390

Kamienica I piętr.

w Rzeszowie

ul. Sandomierska, z ogrodem korzystnie do sprzedania. Wiadomość także l. 314 parter. 2389

Inteligentni

Młodzi Ludzie

z małą kaucją, 2313.

mogą łatwo zarobić 40 — 70 złr. tygodniowo, przez sprzedaż nowego patentowanego artykułu.

Bliższa wiadomość: Kraków, ul. Grodzka 69 I. ptro.

Warsztat rymarski

prowadzony przez lat 18, z wszelkimi przyrządami i materiałami, po ś. p. Pawle Michniewskim, jest do sprzedania w Podgórzu Rynek, dom zajezdny Nr. 14. 2343 4 4

Willa

I-no piętrowa

z 2 morgowym ogrodem i obszernymi stajniami i zabudowaniami, wszystko obwiedzione murem, tuż przy szosie i stacji kolei, 20 minut od Krakowa kołmi, miejscowość odpowiednia bardzo na Zakład przemysłowy, fabrykę, jest do sprzedania.

Wiadomość w dziale inzeratowym „Głosu Narodu“, pod liczbą 580. 4 0

Butelka znakom. Porteru 9 ct. wyb. Piwa marc. 9, Przy zakupnie naraz 10 but., jedna darmo w dodatku.

Wielki wybór wódek Polskich z e. i k. uprzyw.

Zakł. fabr. w Tenczynka poleca 2127

Reprezentacja: Kraków, Bracka 11.

Towarzystwo Tkaczy

pod wez. św. Sylwestra

w Korczynie

poczta loco, obok Krosna,

zaszczycone medalami zaślugi na wystawach w Rzeszowie, Przemyślu, Krakowie i na powszechnej wystawie we Lwowie w roku 1894.

Poleca Szanownej Publiczności ze swego głównego składu wyroby czysto lniane, jak: Piótna różnego gatunku od najcieńszych do najgrubszych na koszule, kałesony, prześcieradła, poszewki, sienniki, worki, ściertki do podłóg; Pióciotka kolorowe w różnych deseniach; dreliszki szare i kolorowe liberyjne; dymy zwykłe i adamaszkowe; ręczniki zwykłe i adamaszkowe, z orłami polskimi, szare kuchenne, kąpielowe wołochate; obrusy z serwetami w różnych deseniach i gatunkach, tak białe adamaszkowe, jak również kolorowe; chustki męskie i damskie białe; ściertki szare w deseniach i białe z brzegami kolorowymi; fartuszeki kolorowe lniane lub z kręconych nici ze szlakiem; kapy na łożka, Kamgarny czysto wełniane; szewioty (zeugi) na ubrania męskie letnie i zimowe różnego koloru i gatunku i t. p. wyroby w zakres tkactwa wchodzące.

UWAGA. Towarzystwo nie posiada w żadnym mieście składu li tylko w Korczynie (przy szkole zawodowej tkackiej) we własnej kamienicy.

ADRES: Towarzystwo tkaczy pod wez. św. Sylwestra w Korczynie.

Cenniki i próbki na żądanie wysła się franco.

2213

Z poważaniem DYREKCJA.